

“Ἔγώ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
πνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 108ον | Μάρτιος 2018 | 4321

«ΜΕΓΑΛΥΝΕΙ Η ΨΥΧΗ ΜΟΥ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟΝ...»

ΔΕΧΘΗΚΕ τὸν ἀγγελικὸ χαιρετισμὸ ἢ πανάχραντη κόρη, ἢ «**κεχαριτωμένη**» Μαρία, ἢ «**εὐλογημένη ἐν γυναιξίν**» καὶ ἀπὸ τότε πράγματι θὰ τὴν μακαρίζουν ὅλες οἱ γενεές. Τὸ πέρασμά της στὴ γῆ μας θὰ εἶναι μιὰ μοναδικὴ τιμὴ καὶ μιὰ ἀφάνταστη εὐλογία. Ἡ φυσιογνωμία της ἀπλώσε σ' ὀλόκληρη τὴν οἰκουμένη τὸ φῶς τῆς ἀγιότητας. Ἡ ἀγκαλιά της ἔγινε θρόνος. Τὰ χέρια της χειρουργικὰ φτερά. Ἡ καρδιά της ἱερὸ θυμιατήρι. Ἦταν καὶ εἶναι ἡ μορφή μετὰ τὴν προνομιακὴ θέση. Ἡ ἀγία τῶν ἀγίων.

Τὶς ἡμέρες αὐτές, ἰδιαίτερα, ἡ Ἐκκλησία μας θέλει νὰ σταθοῦμε μετὰ εὐλάβεια μπροστὰ στὴ μεγάλη μπτέρα μας καὶ νὰ προσπλώσουμε τὸ βλέμμα μας στὴ μορφή της μετὰ σεβασμὸ καὶ ἀπλότητα. Νὰ ἐμπνευσθοῦμε ἀπὸ τὸ μεγαλειῶδες παράδειγμά της. Ἡ Παναγία μπτέρα δὲν μᾶς σκεπάζει μόνο μετὰ τὴν ἀγάπη της. Ἀνοίγει καὶ δρόμους μετὰ τὰ βήματά της.

Ἡ Παναγία ἔχει στὰ χεῖλη τὴ σιωπή. Ἡ μεγαλύτερη μορφή τῆς ἀνθρωπότητας εἶπε τὰ πιὸ λίγα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ Παναγία μίλησε λίγο. Ὅχι γιατί δὲν εἶχε τί νὰ πεῖ. Ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη ἀπὸ μοναδικές ἀποκαλύψεις πού εἶχε δεχθεῖ καὶ «**συνετήρει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς**» (Λουκ. β' 19), χωρὶς καὶ νὰ τὴς διατυμπανίσει. Δὲν ζήτησε ποτὲ νὰ προβάλλει καὶ νὰ ἐπιβάλλει τὸ ἄτομό της. Προτίμησε ἀπὸ τὸν κούφιο θόρυβο τῆ γεμάτη δύναμη διακριτικὴ σιωπή.

Εἶναι τὸ πρόσωπο πού, μετὰ τὸν Κύριο, ἔχει τὴν πρώτην θέσιν στὴν Καινὴ Διαθήκη. Καὶ ὅμως γίνεται τόσο λίγος λόγος γι' αὐτήν. Καὶ εἶναι τόσο λίγα καὶ τόσο ἀπέριττα τὰ λόγια της πού καταγράφηκαν. Ξέρουμε μόνο τί ἀπάντησε ἔδωσε στὸν ἄγγελο, ὅταν τῆς ἔφερε τὸ οὐράνιο μήνυμα. Τὴν στιχομυθία της μετὰ τὴν Ἐλισάβετ. Τὰ λόγια πού εἶπε στὸν Υἱό της, ὅταν τὸν βρῆκε στὸν Ναό. Τὴν παράκληση πού τοῦ ἀπνύθυσε στὴν χαρούμενη ἀτμόσφαιρα τοῦ γάμου τῆς Κανᾶ. Λόγοι μέσα στοὺς ὁποίους δὲν θὰ βροῦμε καμιὰ ἔπαρση, καμιὰ προσπάθεια γιὰ προβολή. Εἶναι λόγια σεμνὰ πού φανερώνουν περιεχόμενο καρδιάς καὶ δύναμη ἐξαγιασμένου χαρακτῆρα. Αὐτὴ ἡ σιωπὴ μᾶς κάνει νὰ στεκόμαστε ἐκστακτικοί.

Μαζὶ μετὰ τὴ σιωπὴ ἡ Παναγία ἔχει τὴν ἀπλότητα στοὺς τρόπους. Οἱ εἰκονογράφοι μᾶς τὴν τοποθέτησαν σὲ θρόνο. Τῆς φόρεσαν βαρύτιμη ἐνδυμασία. Τῆς κρέμασαν χρυσὰ κρόσσια. Τίποτα τὸ μεμπτό. Θέλησαν νὰ δείξουν μετὰ ὅλα αὐτὰ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν της καὶ τὸ ἀστραφτερὸ πνευματικὸ μεγαλεῖο της. Ἡ Παναγία μας ὅμως εἶναι ἢ

ἀπλὴ καὶ ταπεινὴ κόρη τῆς Ναζαρέτ. Ταπεινὴ ἔμεινε καὶ ὅταν στὰ χέρια της κρατοῦσε «**τὸν βαστάζοντα πάντα**» Κύριο. Μετὰ τὴν ἴδια θαυμαστὴ ἀπλότητα διατηρήθηκε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.

Ἀπλὴ καὶ ταπεινὴ στέκεται, χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἔπαρση, στὰ ἐγκώμια τῆς Ἐλισάβετ, ὅπως ταπεινὰ στάθηκε καὶ στοὺς λόγους τοῦ ἀγγέλου. Μία καὶ διαρκῆς ἢ ταπεινὴ ἀπάντησή της πού ἀνταποκρίνεται πλήρως στὸ βάθος τῆς ἐξαγιασμένης καὶ πνευματοκίνητης ψυχῆς της. Ἀνυμνεῖ καὶ δοξάζει καὶ μεγαλύνει τὸν Κύριο. Πλημμυρισμένη ἡ καρδιά της ἀπὸ χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση γιὰ τὸν Θεὸ καὶ τὴν σωτηρία πού πρόσφερε σ' αὐτήν καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ τὸν ἀνυμνεῖ γιατί ἔριξε μετὰ εὐμένεια καὶ συμπάθεια τὸ θεϊκὸ του βλέμμα ὄχι στὰ χαρίσματά της, ἀλλὰ στὴν ἀσημότητά της, στὴν ταπείνωσή της. Μοναδικὸ τὸ ψυχικὸ της μεγαλεῖο.

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ» (Λουκᾶ α' 46-48).

Ποτισμένη μετὰ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, ταπεινὴ, ἀγιασμένη σὲ ὀλόκληρη τὴν ὑπαρξή της, μετὰ τὴν ὅλη ζωὴ καὶ τὰ ἔργα της, σκόρπιζε τὴν εὐωδία τῆς ἀγιότητας σὲ κάθε στιγμή. Οἱ ἀρετές της αὐτές, οἱ ὄχι φανταχτερές καὶ ἐντυπωσιακές, τὴν ἀνέβασαν σὲ δυσθεώρητα ὕψη. Τὴν καθιέρωσαν ὡς βασίλισσα τῶν οὐρανῶν, κυρία τῶν ἀγγέλων, πιστῶν τὸ στήριγμα. Τὴν ἐτίμησαν καὶ τὴν τιμοῦν καὶ τὴν ἐπικαλοῦνται ἀναρίθμητες ψυχές, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, στὴν χαρὰ καὶ στὸν πόνο τους. Καὶ προβάλλει καὶ γιὰ μᾶς σήμερα ὡς φωτεινὸ παράδειγμα. Νὰ μιμηθοῦμε τὴν ἀρετὴν της. Νὰ βαδίσουμε σταθερὰ τὸν δρόμο τῆς ἀγιότητας, τῆς ἀπλότητας, τῆς βαθιᾶς ταπεινοφροσύνης πού ἐκείνη μᾶς χάραξε. Νὰ βλέπουμε κι ἐμεῖς τὰ μεγαλεῖα πού πραγματοποιεῖ ὁ Θεὸς στὴ ζωὴ μας καὶ νὰ τὸν δοξάζουμε μετὰ ὅλη μας τὴν ψυχὴ.

Ἡ Παναγία εἶπε τὰ πιὸ λίγα ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ὅχι γιατί δὲν εἶχε τί νὰ πεῖ. Ἡ καρδιά της ἦταν γεμάτη ἀπὸ μοναδικές ἀποκαλύψεις. Προτίμησε ὅμως, ἀπὸ τὸν κούφιο θόρυβο τῆ γεμάτη δύναμη διακριτικὴ σιωπή.

«Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν»

Ἡ προσευχὴ δὲν εἶναι ἀπλὸ καθῆκον. Εἶναι προνόμιο. Εἶναι ἐπικοινωνία ἀγάπης τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸν Θεὸ Πατέρα. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό. Εἶναι καὶ κοινωνία ἀγάπης μὲ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ποὺ εἶναι παιδιὰ τοῦ ἴδιου Πατέρα, τοῦ Θεοῦ. Ὅταν λέμε τὸν Θεὸ Πατέρα σημαίνει, ὅτι ἀναγνωρίζουμε ὅλα τὰ παιδιά του ἀδελφούς μας. Στὴν Κυριακὴ προσευχὴ δὲν λέμε Πατέρα μου, ἀλλὰ Πατέρα μας.

Ἐδῶ θὰ γίνῃ ὁ ἔλεγχος τῆς γνησιότητος τῆς προσευχῆς μας. Γιὰ νὰ εἶναι ἡ προσευχὴ πραγματικὰ καρπὸς ἀγάπης στὸν Θεό, θὰ πρέπει νὰ εἶναι καὶ καρπὸς ἀγάπης στοὺς ἀδελφούς μας. Ἡ προσευχὴ ποὺ δὲν μᾶς φέρνει κοντὰ στοὺς ἀνθρώπους, δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς φέρει καὶ κοντὰ στὸ Θεό. Γιὰ νὰ σταθοῦμε μὲ παρρησία μπροστὰ στὸ θρόνο τῆς χάριτος, θὰ πρέπει νὰ μπορούμε νὰ ἀτενίζουμε στὰ μάτια τὰ ἀδέλφια μας. Ἡ ἀπόδειξη τῆς ἀγάπης μας στὸν Θεό, θὰ εἶναι ἡ ἀγάπη μας στὸν ἀδελφὸ μας. Ἄν δὲν ἀγαπᾶμε τὸν ἀδελφὸ μας, τὸν κάθε ἄνθρωπο, οὔτε τὸν Θεὸ μπορούμε νὰ ἀγαπᾶμε. Τὴν ἀλήθεια αὐτὴ ἰδιαίτερα τονίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος: **«Εάν τις εἶπῃ ὅτι ἀγαπᾶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν· ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν Θεὸν ὃν οὐκ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν;»** (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 20).

Ἄν, λοιπόν, ἡ προσευχὴ εἶναι ἐπικοινωνία καὶ ἐνατένιση τοῦ Θεοῦ, αὐτὴ δὲν πετυχαίνεται παρὰ μὲ τὴν ἐνατένιση τοῦ ἀνθρώπου. Τὸν Θεὸ θὰ τὸν δοῦμε διὰ μέσου τῶν ἀδελφῶν μας, στὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν μας. Ὅταν ἐπομένως ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος μᾶς λέει: «Σοὶ μέριμνα μία τὸ ἀεὶ πρὸς Θεὸν βλέπειν», εἶναι σὰν νὰ μᾶς λέει: «Σοὶ μέριμνα μία τὸ ἀεὶ, διὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, πρὸς Θεὸν βλέπειν».

Εἶπαν, πῶς ἡ πιὸ μεγάλη δυστυχία εἶναι νὰ μὴ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἐπικοινωνήσῃ καὶ νὰ ἀτενίσῃ τὸν Θεό. Εἶναι ἡ πρόγευση τῆς κόλασης. Παρόμοια δυστυχία εἶναι νὰ μὴ μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νὰ ἀτενίσῃ τὸν ἀδελφὸ του. Καὶ ὅταν δὲν μπορεῖ νὰ ἀτενίσῃ τὸ πρόσωπο τοῦ ἀδελφοῦ, δὲν μπορεῖ νὰ ἀτενίσῃ καὶ τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ. Καμιὰ προσευχὴ δὲν γίνεται δεκτὴ ἀπὸ τὸν Θεό, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ συμπάθεια καὶ δὲν ἐμψυχώνεται ἀπὸ ἀγαθὴ διάθεση καὶ εὐσπλαχνία. Χάνει ὅλο τὸ δυναμισμό της. **«Ἐλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν»**, τονίζει μὲ τὸ στόμα τοῦ προφήτη Ὡσηὲ ὁ Θεός. Παραπάνω, δηλαδή, ἀπὸ τὴν λατρευτικὴν θυσίαν εἶναι ἡ εὐσπλαχνία καὶ ἡ ἀγάπη. Πρέπει νὰ ἐπιμείνουμε στὸ σημεῖο αὐτό, γιατί εἶναι βασικὴ προϋπόθεση τῆς προσευχῆς. Χωρὶς αὐτὴν ἡ προσευχὴ καὶ ὅποιες λατρευτικὲς εὐκαιρίες ὄχι μόνο δὲν μᾶς ὠφελοῦν, ἀλλὰ καταλήγουν σὲ ἀποδοκιμασία καὶ καταδίκη ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ. Πολὺ χαρακτηριστικὰ μᾶς παρουσιάζει τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀλήθεια ὁ σοφὸς καὶ ἐνάρετος κληρικὸς Κωνσταντῖνος Καλλίνικος:

«Πρόκειται νὰ εἰσέλθουμε εἰς τὸν Οἶκον τοῦ Θεοῦ;

Πρόκειται νὰ παρασταθοῦμε κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν εἰς τὸ μυστήριον τοῦ Μελιζομένου καὶ μὴ Διαιρουμένου, τοῦ Ἐσθιομένου καὶ μηδέποτε Δαπανωμένου; Ἐλεον Εἰρήνης! ἤχεϊ εἰς τὰς ἀκοάς μας. Πρόκειται νὰ ἀναμνησθῶμεν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἁγίας Τριάδος; Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους! καὶ πάλιν ἀκούομεν. Πρόκειται νὰ προσφέρωμεν τὸ δῶρον μας ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου Του; Τὸ δῶρον μας τοῦ εἶναι ἀπαράδεκτον, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγωμεν πρῶτον νὰ συνδιαλλαγῶμεν μὲ τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (Ματθ. ε΄ 23-24). Ὀλοκαυτώματα κριῶν, στέαρ ἀμνῶν, αἶμα ταύρων καὶ τράγων, σεμίδαλις, θυμίαμα, νουμηνίαι, σάββατα, νηστεία, ἀργία, ἑορταί, γονυκλισίαι, χαμεννίαι, λαμπάδες, ἀναθήματα, ἀποδημίαι εἰς ἁγίους τόπους, πᾶσα ἢ παλαιὰ καὶ νέα εὐλάβεια τοῦ εἶναι βδελυκτὴ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀποκατεστήσαμεν τὴν ἐξ ἡμετέρας ὑπαιτιότητος διαταραχθεῖσαν κοινωνικὴν τάξιν».

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος συνιστᾷ τὴν διακοπὴ τῆς προσευχῆς μας, γιὰ νὰ τακτοποιηθοῦμε πρῶτα μὲ τὰ ἀδέλφια μας. Ἄν δὲν συμφιλιωθοῦμε πρῶτα μὲ τὸν ἀδελφὸ μας, τὸν συνάνθρωπό μας, ἡ προσευχὴ μας καὶ οἱ λατρευτικὲς μας ἐκδηλώσεις μάταιες καὶ ἀνώφελες εἶναι. Προτιμότερο νὰ διακοπεῖ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ παρὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ἐπικοινωνία καὶ ἡ ἀγάπη στὸν ἄνθρωπο. **«Τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν»** (Μάρκ. ιβ΄ 33). Τὸ νὰ ἀγαπᾶ κανεὶς τὸν πλησίον του, ὅπως τὸν ἑαυτό του, ἀξίζει πιὸ πολὺ ἀπὸ ὅλα τὰ ὀλοκαυτώματα τῶν θυσιαστηρίων. Θέλουμε ἡ προσευχὴ μας νὰ εἰσακούεται ἀπὸ τὸν Θεό; «Δὲν εἶναι τὰ πολλὰ λόγια ποὺ θὰ πείσουν τὸν Θεό, ἀλλὰ ἡ καθαρὴ ψυχὴ καὶ τὰ καλὰ ἔργα. Σ' ἐκείνους ποὺ ζοῦν στὴν πονηρία καὶ περιμένουν μὲ τὴν μακρὴν προσευχὴν νὰ τὸν πείσουν, νὰ τί λέει: **«Ὅταν πληθύνετε τὴν δέψιν, οὐκ εἰσακούσομαι ὑμῶν»**, τονίζει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Αὐτὴ τὴν καθαρότητα, τὴν συγχωρητικότητα καὶ τὴν μεγαλοψυχία στὴν ζωὴ μας, γιὰ νὰ εἶναι εὐπρόσδεκτη ἡ προσευχὴ μας, τονίζει ὁ ἀπόστολος Παῦλος: **«Βούλομαι, γράφει, προσεύχεσθαι... ἐπαίροντας ὀσίους χείρας»** (Α΄ Τιμόθ. β΄ 8). Τὰ χέρια ποὺ ὑψώνονται στὸν οὐρανὸ πρέπει νὰ εἶναι ὄσια, καθαρὰ. Χέρια ἀκάθαρτα, ποὺ δὲν ἀνοίγονται ποτὲ σὲ ἔργα ἀγάπης, φιλανθρωπίας, ποὺ δὲν σφογγίζονται δάκρυα πόνου, ποὺ δὲν γνωρίζουν τὴν τρυφερότητα τῆς στοργῆς, μάταια θὰ ὑψωθοῦν σὲ προσευχὴ. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὰ χέρια τῆς ἀρπαγῆς, τῆς ἀδικίας, ἐκεῖνα ποὺ πληγώνουν ὑπολήψεις, ποὺ δολοφονοῦν τὴν τιμὴ, τὴν ἀξιοπρέπεια, τὴν ἠθικὴ ὑπόσταση τοῦ πλησίον. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ προφήτης Ἡσαΐας προσκαλοῦσε τοὺς Ἰουδαίους πρῶτα νὰ καθαρισθοῦν καὶ νὰ ἀφαιρέσουν τὴν πονηρίαν ἀπὸ τὴν καρδιά τους καὶ ὕστερα νὰ ἔλθουν νὰ προσευχηθοῦν καὶ νὰ συνδιαλεχθοῦν μὲ τὸν Θεό.

«Τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν»

ΑΠΟ τὰ θαυμαστὰ καὶ τὰ παράδοξα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Νὰ βλέπεις φῶς μέσα στὸ σκοτάδι. Νὰ παρατηρεῖς τὸν ἥλιο νὰ ἀνατέλει τὰ μεσάνυχτα. Καὶ δὲν πρόκειται γιὰ σχῆμα ὑπερβολῆς. Πρόκειται γιὰ πραγματικότητα ψηλαφητή, χθεσινὴ καὶ σημερινή.

“Ὅλα εἶναι γνωστὰ στὸν Θεάνθρωπο. Ἐνας σταυρὸς προβάλλει στὸν ὀρίζοντα. Ὁ σκληρὸς καὶ ἀνηφορικὸς δρόμος τοῦ Γολγοθᾶ ἔχει ἀνοίξει καὶ περιμένει. Οἱ ἐμπυτσοί, οἱ μάλιστα, τὰ ραπίσματα, τὰ κολαφίσματα, οἱ ἐμπαιγμοί, οἱ προδοσίαι, οἱ ἀχαριστίαι, ὁ ὀδυνηρὸς θάνατος. Μὲ σταθερὴ φωνὴ τὰ προλέγει στοὺς μαθητὲς Του: **«Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπύτσοσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν»** (Μάρκ. ι' 33-34).

Τί θὰ περίμενε κανεὶς ὕστερα ἀπὸ ὅλο αὐτὸ τὸ συγκεντρωμένο μίσος, τὴν ἀσύλληπτη κακία, τοὺς ἀπερίγραπτους ἐξευτελισμούς, τὴν μοναδικὴ κακουργία; Τί ἄλλο ἀπὸ τὴν κατῆφεια, τὴν θλίψη, τὴν ἀπογοήτευση; Καὶ ὅμως ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Κυρίου βγαίνουν λέξεις χαρᾶς, εἰρήνης, οὐράνιας παρηγορίας. Ἄν ἡ ἐπιφάνεια παρουσιάζει κυματισμούς, στὸ βάθος τῆς θάλασσας κυριαρχεῖ ἡρεμία καὶ γαλήνη. Τί τοὺς λέει; “Ὅλα αὐτὰ θὰ συμβοῦν, ἀλλὰ ἐσεῖς μὴ ταρασσεσθε. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς βλάψῃ. Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ σᾶς ἀφαιρέσει τὴν χαρὰ. **«Τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν»** (Ἰωάν. ιστ' 22).

Αὐτὸ εἶναι τὸ θαυμαστὸ, τὸ παράδοξο. Ἡ χαρὰ, ἡ εἰρήνη μέσα στὸν πόνο. Τὸ μαρτύριο, ὁ σταυρὸς, οἱ δοκιμασίαι νὰ μὴ μποροῦν νὰ σοῦ ἀφαιρέσουν τὴν εἰρήνη τῆς ψυχῆς. Νὰ φυγαδεύσουν τὴν χαρὰ ἀπὸ τὴν καρδιά. Νὰ σὲ βυθίσουν στὸ πέλαγος τῆς ἀπογοήτευσης. Νὰ σωρεύονται τὰ σύννεφα, νὰ σκοτεινιάζει ὁ ὀρίζοντας κι ἐσὺ νὰ διατρυπᾶς τὸ σκοτάδι καὶ νὰ βλέπεις πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸν ἥλιο. Τὸ μυστικὸ τῆς χριστιανικῆς ψυχῆς; Ἡ ἀναφαίρετη χαρὰ μέσα στὸν πόνο. Τὴν συναντᾶμε σὲ ὅλες τὶς πιστὲς ψυχὲς ποὺ δόθηκαν ἀνεπιφύλακτα στὸν Κύριο καὶ ἀγωνίσθηκαν νὰ ζήσουν σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά Του.

Ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος ὁδηγεῖται στὸ συνέδριο τῆς παρανομίας. Τὸ παράπτωμά του; Κανένα. Ἐκτὸς ἂν παράπτωμα εἶναι ἡ ἀγάπη του στὸν λαό. Ἐκτὸς ἂν ἀκόμα παράβαση εἶναι ἡ παρηγορία καὶ ἡ ἀτρόμητη διακήρυξη τῆς ἀλήθειας. Ἐκεῖ δέχεται τὶς πιὸ ποταπὲς κατηγορίες. Ἡ διαστροφή καὶ ἡ συκοφαντία στὸ κορύφωμά

τους. Τὸ ξέρεῖ ὅτι ἡ ἰουδαϊκὴ κακουργία μπορεῖ καὶ στὸν θάνατο νὰ τὸν ὀδηγήσει. Καὶ ὅμως ὕστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ: **«Ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου»** (Πράξ. στ' 15). Μέσα στὴν φωλιὰ τῶν ἀνθρωπόμορφων θηρίων, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ ἀκτινοβολεῖ ἀπὸ χάρη καὶ χαρὰ, ὥστε νὰ μένουν ἐκπληκτοὶ καὶ αὐτοὶ οἱ ἀμετανόητοι ἐχθροὶ του.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῶν ἀγίων: Νὰ ἀκτινοβολοῦν τὴν χαρὰ μέσα στὶς δοκιμασίαι καὶ ἐξ αἰτίας τῶν

δοκιμασιῶν. Οἱ δοκιμασίαι καὶ οἱ θλίψεις δὲν τοὺς καταβάλλουν. Τοὺς γιγαντώνουν. **«Ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πᾶσι τῇ θλίψει ὑμῶν»** (Β' Κορινθ. ζ' 4) ἔγραφε ὁ ἀπόστολος Παῦλος μέσα στὸ καμίνι τοῦ πόνου. “Ὅχι ἀπλῶς χαρὰ στὶς θλίψεις, ὄχι περισσεύματα χαρᾶς, ἀλλὰ ὑπὲρ πλεόνασμα. Ἡ χαρὰ, τὸ πλήρωμα τῆς χαρᾶς, στὸν ὑπέρτατο βαθμό.

Καὶ ἡ βαθύτερη αἰτία, ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς, δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ τὴν πίστη στὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. “Ὅλοι τὸ ξέρουμε. Οἱ ἅγιοι τὸ ζοῦσαν βαθιά: Εἴμαστε παιδιὰ τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένα. Πάνω στοὺς ὤμους μας ἀκουμπάει στοργικὰ τὸ θεϊκό Του χέρι. Δὲν εἴμαστε ἔρμαιο τῆς τυφλῆς τύχης. Τίποτα δὲν συμβαίνει ἂν δὲν τὸ θελήσει καὶ δὲν τὸ ἐπιτρέψει ἡ ἀγάπη Του. Ἐτσι καὶ στὶς πιὸ μεγάλες δοκιμασίαι ὁ πιστὸς σηκώνει τὸ βλέμμα του στὸν οὐρανὸ καὶ συναντᾷ τὸ βλέμμα Ἐκείνου ποὺ ὅλα τὰ γνωρίζει. Τὰ γνωρίζει καὶ τὰ ἐπιτρέπει **«εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ»** (Ἐβρ. ιβ' 10). Ἐτσι ἀκούει μαζὶ μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, στὶς ἰκεσίαι του γιὰ νὰ ἄρει ὁ Θεὸς τὸν σκόλοπα, τὸ **«ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου· ἡ γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται»** (Β' Κορινθ. ιβ' 9). Καὶ ἡρεμεῖ. Καὶ εἰρνεύει. Τοῦ ἀρκεῖ ἡ χάρη, ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Νὰ γιατί **«Τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν»**.

Πόσο θαυμαστὸ καὶ παράδοξο. Ἡ χαρὰ, ἡ εἰρήνη μέσα στὸν πόνο. Τὸ μαρτύριο, ὁ σταυρὸς, οἱ δοκιμασίαι νὰ μὴ μποροῦν νὰ σοῦ ἀφαιρέσουν τὴν εἰρήνη τῆς ψυχῆς. Νὰ φυγαδεύσουν τὴν χαρὰ ἀπὸ τὴν καρδιά. Νὰ σὲ βυθίσουν στὸ πέλαγος τῆς ἀπογοήτευσης. Νὰ σωρεύονται τὰ σύννεφα, νὰ σκοτεινιάζει ὁ ὀρίζοντας κι ἐσὺ νὰ διατρυπᾶς τὸ σκοτάδι καὶ νὰ βλέπεις πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸν ἥλιο.

«Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. Καὶ εὐθέως συνήχθησαν

πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. Καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. Καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον, ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. Ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας; Τίς

ΚΥΡΙΑΚΗ 4 ΜΑΡΤΙΟΥ
Β' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΓΡΗΓ. ΠΑΛΑΜΑ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. β' 1-12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. α' 10 - β' 3

δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός; Καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως αὐτοὶ

διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας - λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. Καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν Θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν».

ΕΠΙΜΟΝΗ ΣΤΟ ΚΑΛΟ

«Ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν φέροντες...»

Ἡ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ τοῦ παραλύτου τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου ἦταν περισσότερο ἀπὸ δραματική. Ἦταν ἓνας ἄταφος νεκρός. Ἀνίκανος νὰ κάνει ὅ,τιδήποτε καὶ φυσικὰ νὰ πλησιάσει τὸν Παντοδύναμο Κύριο πού βρισκόταν σ' ἓνα σπίτι στὴν Καπερναοὺμ. Γιὰ νὰ μετακινηθεῖ ἔπρεπε νὰ βρεθοῦν ἄνθρωποι μὲ ἀρετή. Τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐπιμονῆς γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ καλοῦ. Καὶ βρέθηκαν τέσσερις πονόψυχοι συνάνθρωποί του πού τὸν μετέφεραν πάνω σ' ἓνα πρόχειρο κρεβάτι. Τὰ ἐμπόδια πού συναντοῦν δὲν τοὺς σταματοῦν μὲ τίποτε. Μέχρις ὅτου ἐπιτυχάνουν τὸ σκοπὸ τους. Ὑπέροχη ἡ στάση τῶν τεσσάρων ἐκείνων πού μᾶς στέλνουν μὲ τὴν πράξη τους ἓνα σύνθημα: Ἐπιμονὴ στὸ καλό.

Α) Ἀπαραίτητο καὶ γιὰ μᾶς.

Γιατί ἀλήθεια; Γιατί πολλὲς φορὲς ἐνῶ ἀρχίζουμε ἓνα καλὸ ἔργο γιὰ τὸν πλησίον μας, γιὰ τὸν ἀδελφὸ μας, τὸ ἀφήνουμε στὴ μέση. Πόσες φορὲς ὅμοιοι μὲ τοὺς τέσσερις ἀχθοφόρους τῆς ἀγάπης τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ξεκινήσαμε γιὰ νὰ προσφέρουμε κάτι σὲ κάποιον ἀδελφὸ μας πού ὑποφέρει! Κι ὅμως παρὰ τὸν ἀρχικὸ ἐνθουσιασμό μας, γυρίσαμε πίσω ἄπρακτοι, ὅταν μπροστά μας συναντήσαμε μικρὰ ἢ μεγάλα ἐμπόδια! Μιὰ σκέψη μέσα μας, μιὰ μεμψιμοιρία τοῦ ἀνθρώπου τοῦ σπιτιοῦ ἢ τοῦ συνεργάτη μας κάπου μᾶς σταμάτησε. Καὶ δὲν μᾶς ἄφησε νὰ βοηθήσουμε στὴν ἀνάγκη τοῦ ἀδελφοῦ μας, νὰ τοῦ δείξουμε ἐνδιαφέρον καὶ ἀγάπη πού τόσο τὰ χρειαζόταν. Καὶ πόσες ἄλλες φορὲς πού ἔπρεπε νὰ παρηγορήσουμε κάποιον, νὰ συμπαρασταθοῦμε στὸν πόνο καὶ τὴ συμφορὰ του, δὲν καμφθήκαμε ἀπὸ τὴ μιὰ ἢ τὴν ἄλλη δυσκολία! Πόσα ὁδοφράγματα συναντᾷ κανεὶς στὴ ζωὴ του! Πόσα ἐμπόδια ἀπὸ γνωστοὺς καὶ φίλους. Καὶ ὅταν δὲν ἔχει ἐπιμονὴ γιὰ τὸ καλό, τὴν ἀγάπη, ὑποχωρεῖ.

Β) Μέχρι τὸ τέλος.

Πόσες ἄλλες πάλι φορὲς δὲν σταματήσαμε, ἐνῶ θέλαμε νὰ προσφέρουμε ἠθικὴ συμπαράσταση σὲ κάποιον συνάνθρωπό μας! Σ' ἓνα νέο πού ἔμπλεξε μὲ κακὴ παρέα καὶ παρασύρθηκε, σ' ἓνα συγγενῆ μας πού τὸ σπίτι του συγκλονιζόταν ἀπὸ διαφωνίες, στὸν γνωστὸ καὶ συνάδελφο πού τὸν τρώει τὸ ἄγχος κι ἡ ἀπογοήτευση. Καὶ αὐτά, γιατί συναντήσαμε τὴ σκληρὴ ἴσως ἀντίστασή τους. Ἦ καμφθήκαμε ἀπὸ τὰ σχόλια πού ἀκούσαμε ἀπὸ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο. Ὑποχωρήσεις, πολλὲς ὑποχωρήσεις μᾶς συμβαίνουν καθημερινά, ἂν καὶ γνωρίσαμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ ξέρουμε ποῖο εἶναι τὸ καθῆκον μας. Λησμονοῦμε ὅτι ὁ δρόμος τῆς καταστροφῆς εἶναι στρωμένος μὲ καλὲς ἀποφάσεις πού δὲν πραγματοποιήθηκαν. Ἄλλοτε πάλι ἴσως ἔχουμε ἀρχίσει μαζί μὲ ἄλλους μιὰ καλὴ προσπάθεια. Ἐνα κοινωνικὸ ἢ φιλανθρωπικὸ ἔργο. Γιὰ τὴν τόνωση καὶ ὑλικὴ συμπαράσταση τῶν γύρω μας. Ἀλλὰ ὅπως σὲ κάθε καλὸ ἔργο, παρουσιάζονται καὶ σ' αὐτὸ δυσκολίες. Κάποιοι γύρω μας, δῆθεν μὲ συνετὸ τρόπο μᾶς λένε: Χριστιανέ μου, δὲν κοιτᾷς τὴ δουλειά σου. Τί θέλεις καὶ μπλέκεις μὲ τέτοια πράγματα! Ἐσεῖς θὰ λύσετε τὰ προβλήματα τῶν ἄλλων, θὰ σώσετε τὸν κόσμον; Καὶ τὰ πικρὰ αὐτὰ λόγια πού συχνὰ συνδυάζονται καὶ μὲ ἄλλες δυσκολίες καὶ ἐμπόδια μειώνουν τὸν ζῆλο μας. Πόσα ἀλήθεια μεγάλα κοινωνικὰ ἔργα δὲν ἔχουν σταματήσει ἐξαιτίας τῆς ἐλλείψεως ἐπιμονῆς γιὰ τὸ καλό!

Ἔρχεται ὅμως γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ στὴν πορεία τῆς ζωῆς μας τὸ παράδειγμα αὐτῶν τῶν τεσσάρων ἀχθοφόρων τῆς ἀγάπης πού μᾶς ἀναφέρει τὸ Εὐαγγέλιο καὶ μᾶς βροντοφωνάζει: Μὴν κάμπτεσθε μπροστὰ στὰ διάφορα ἐμπόδια. Θρονιάστε στὴν ψυχὴ σας τὴν ἱερὴ ἀπόφαση νὰ ἐπιμένετε στὴν ἐκτέλεση κάθε καλοῦ ἔργου. Κάθε ἔργου ἀγάπης πού ἀρχίζετε. Ὅποιος ἐπιμένει νικᾷ. Κατακτᾷ τὴν νίκην τοῦ καλοῦ! Τὴν νίκην τῆς ἀγάπης!

«Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν,

ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον ἂν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; Ἡ τί δώσει

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ Γ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΣΤΑΥΡΟΠΡΟΣΚΥΝ.)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. η' 34 - θ' 1
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. δ' 14 - ε' 6

ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ

μοιχαλίδι καὶ ἀμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει».

ΟΠΟΙΟΣ ΘΕΛΕΙ!

«Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν»

ΠΡΟΣΚΛΗΤΗΡΙΑ πολλὰ ἀπὸ διάφορους ἡγέτες ἀκούσθηκαν στὸ πέρασμα τοῦ χρόνου. Πάνω ὅμως καὶ πέρα ἀπὸ αὐτὰ μὲ τὶς πολλὰς ὑποσχέσεις καὶ ὑλικά ταξίματα, κι ἓνα διαφορετικό. Εἶναι τὸ μοναδικὸ προσκλητήριο, τὸ ὑπέροχο, τὸ θεῖο. Ἀκούγεται εἴκοσι αἰῶνες κι ἐπαναλαμβάνεται καὶ στὴν ἐποχὴ τῆ δικῆ μας. Ἀπευθύνεται σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους. Σὲ σοφοὺς καὶ ἀγράμματους. Σὲ φτωχοὺς καὶ πλούσιους: «**Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι**». Αὐτὸ τὸ θεῖο προσκλητήριο ἔχει δυὸ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ πού ἀξίζει νὰ τὰ προσέξουμε.

Α) Ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας

Αὐτὸς πού καλεῖ δὲν εἶναι ἄνθρωπος. Εἶναι ὁ δυνατός, κυρίαρχος καὶ ἐξουσιαστής τοῦ σύμπαντος. Καὶ ὅμως ἡ πρόσκλησή Του δὲν ἔχει κάτι τὸ πιεστικό. Ὁ τραχὺς τόνος ταιριάζει σὲ ἀνθρώπους μὲ μικρὸ κύρος καὶ περιορισμένη δύναμη. Ὁ μεγάλος ὅμως ἡγέτης, ὁ Θεάνθρωπος Κύριος, πού ἦλθε στὴ γῆ μας «**μορφὴν δούλου λαβών**», δὲν ἀναγκάζει κανένα νὰ Τὸν ἀκολουθήσει. Μολονότι ὁ ἄνθρωπος εἶναι δημιούργημα τῶν χειρῶν Του, στέκεται μὲ λεπτότητα καὶ σεβασμὸ μπροστὰ στὴν προσωπικότητά του. Ὁ Κύριος δὲν στρατολογεῖ. Προσκαλεῖ ἐλεύθερα. Γιατὶ θέλει ἡ Ἐκκλησία πού ἦλθε νὰ ἰδρύσει νὰ ἀποτελεῖται ὄχι ἀπὸ ἀνελεύθερα ἄτομα, ἀλλὰ ἀπὸ ἐθελοντές. Θέλει αὐτοὺς πού συνειδητὰ θὰ φέρουν τὸ τιμημένο ὄνομα τοῦ Χριστιανοῦ, νὰ νιώθουν τὴν κλήση τους, τὴν ἀποστολή τους, ὄχι σὰν ἀλυσόδεμα, ἀλλὰ σὰν δύναμη πού ἐμπνέει τὴν καρδιά καὶ ἀτσαλώνει τὴ θέληση. Γι' αὐτὸ λέει, ὅποιος θέλει μπορεῖ νὰ μὲ ἀκολουθήσει, νὰ ἀκολουθήσει τὸν δρόμο πού πρῶτος βάδισα: Τὸν δρόμο τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀπάρνησης ἀπὸ καθετὶ πού ὑποβιβάζει τὸν ἄνθρωπο. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο χαρακτηριστικὸ αὐτῆς τῆς θείας πρόσκλησης: Ὁ σεβασμὸς τῆς ἀνθρώπινης ἐλευθερίας. «*Οὐ βιάζει, οὐκ ἀναγκάζει, ἀλλ' ἕκαστον κύριον τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως ποιεῖ*», ὅπως σημειώνει ἓνας ἐρμηνευτής.

Β) Ἡ εἰλικρίνεια

Τὸ δεύτερο χαρακτηριστικὸ τῆς θείας πρόσκλησης εἶναι ἡ εἰλικρίνεια τοῦ θεοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους δὲν τοὺς κρύβει τὴν ἀλήθεια. Οὔτε προσπαθεῖ νὰ δημιουργήσει ἀτμόσφαιρα ψευδαισθήσεων καὶ ἀπατηλῶν ὀνείρων. Ἐκεῖνοι πού θέλουν νὰ ἀποκτήσουν ὀπαδοὺς, νὰ παρασύρουν μὲ τὸ μέρος τους, ὅταν μιλοῦν στὰ πλήθη χρησιμοποιοῦν τὰ πιὸ φανταστικὰ συνθήματα χωρὶς καὶ νὰ τὰ πιστεύουν. Τοὺς μιλοῦν γιὰ δικαιοσύνη, γιὰ ἐλευθερία, γιὰ εὐτυχία...

Ὁ Κύριος κάνει τὸ ἐντελῶς ἀντίθετο. Ἀπευθύνεται στὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο, στὰ βάθη τῆς ψυχῆς, ὅπου βρίσκεται ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ. Μιλάει μὲ ἀπόλυτη εἰλικρίνεια. Ἀποκαλύπτει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ὅτι ὁ δρόμος στὸν ὁποῖο τοὺς καλεῖ εἶναι δρόμος ἀνηφορικός. Ἄν ἀποφασίσετε συνειδητὰ νὰ μὲ ἀκολουθήσετε, λέει, πρέπει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή νὰ πάρετε τὴν ἀπόφαση νὰ ἀγωνισθεῖτε, νὰ πολεμήσετε τὸν κατώτερο ἑαυτό σας. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ πάθη, τὶς κακίες πού ἔχουν φωλιάσει μέσα σας νὰ τὰ ξεριζώσετε. Καὶ νὰ βάλετε στὴ θέση τους τὴν ἀγάπη, τὴν τιμιότητα, τὴν εἰλικρίνεια. Αὐτὰ λέει ὁ Ἀρχηγὸς καὶ τελειωτῆς Κύριος μὲ σαφήνεια, καθαρότητα, χωρὶς τίποτα νὰ ἀποκρύψει. Κάτι ἀκόμα ζητάει ἀπὸ ὅσους ἐλεύθερα θὰ Τὸν ἀκολουθήσουν, νὰ σηκώσουν μὲ πίστη καὶ ἐλπίδα καὶ χαρὰ τὸ σταυρὸ τους. Κάθε δυσκολία πού θὰ συναντήσουν, κάθε ἐμπόδιο, νὰ τὸ ὑπερνικήσουν ἀγωνιζόμενοι μὲ δύναμη καὶ θάρρος. Γιατὶ κάθε ἄνθρωπος ἔχει τὸ σταυρὸ του. Μεγαλύτερο ἢ μικρότερο. Αὐτὸν πρέπει νὰ σηκώνει μὲ ὑπομονὴ καὶ νὰ ἀκολουθεῖ τὸν Χριστό.

Πολλοὶ ὅμως εἶναι οἱ ἄνθρωποι πού κλείνουν τὰ αὐτιά τους στὴν πρόσκληση αὐτή. Ἐνῶ συγχρόνως ἀκοῦνε μὲ προσοχὴ ἄλλες προσκλήσεις πού ὑπόσχονται ἐλευθερία, εὐτυχία, δόξα, μεγαλεῖα. Καὶ καταντοῦν στὴν ἀποτυχία. Ποιὸς θὰ βοηθήσει αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀκούσουν τὴ θεία πρόσκληση πού καλεῖ σὲ ἀνώτερη ζωή; Ἐμεῖς θὰ τὴν προσέξουμε;

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

«Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν...»

«Ο Χριστὸς ἦλθε στὸν κόσμον, ἔγινε ἄνθρωπος ὅμοιος μὲ μᾶς, χωρὶς βέβαια τὶς ἀμαρτίες μας καὶ ὅπως λέει τὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως σταυρώθηκε γιὰ μᾶς, ἔπαθε τὰ πάνδεινα καὶ γεύθηκε τὸ πιὸ πικρὸ ποτῆρι τοῦ θανάτου. Καὶ τὸ ἐρώτημά μου εἶναι: Ὁ Θεὸς δὲν μπορούσε μὲ ἄλλο τρόπο, πιὸ ἥπιο, νὰ σώσει τὸν κόσμον; Γιατί χρειάστηκε ἡ σταύρωση καὶ τὰ τόσα φρικτὰ μαρτύρια γιὰ τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων;»

«Ζητᾶς τὴν αἰτία ποὺ ἦλθε ὁ Θεὸς ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους;» ρωτᾶει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης. «Ἄν, λοιπόν, γνώρισμα ἰδιαίτερο τῆς θεϊκῆς φύσεως εἶναι ἡ φιλανθρωπία, ἔχεις τὴν αἰτία τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ στοὺς ἀνθρώπους. Χρειαζόταν ἡ ἄρρωστη φύση μας τὸν ἰατρό. Εἶχε ἀνάγκη ὁ πεσμένος ἄνθρωπος τὸν ἀνορθωτή... Ὁ φυλακισμένος στὸ σκοτάδι χρειαζόταν τὸ φῶς. Ζητοῦσε τὸν λυτρωτὴ ὁ αἰχμάλωτος, τὸν συναγωνιστὴ ὁ δεσμώτης, τὸν ἐλευθερωτὴ ὁ δοῦλος. Μικρά, ἐπομένως, εἶναι ὅλα αὐτὰ καὶ ἀνάξια νὰ φέρουν τὸν Θεὸ στὴ γῆ καὶ νὰ ἐπισκεφθεῖ τὴν ἐξαθλιωμένη ἀνθρωπότητα;» Καὶ νὰ θυσιασθεῖ γι' αὐτήν;

Αὐτὸ καὶ ἔγινε. Ἦλθε ὁ Θεὸς στὴ γῆ **«αἴρων τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου»** (Ἰωάν. α' 29) καὶ **«ἐσφάγη καὶ ἠγόρασε τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί του»** (Ἀποκάλ. ε' 9), **«διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς»** (Ἐφεσ. β' 4). **«Οὕτως ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχει ζωὴν αἰώνιον»** (Ἰωάν. γ' 16), τόνισε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος στὸν διάλογό Του μετὰ τὸν Νικόδημο.

Τόσο πολὺ ἀγάπησε ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, τὸν κάθε ἄνθρωπο. Πόσο; Ἀμέτρητο καὶ ἀσύλληπτο τὸ μέγεθος τῆς ἀγάπης Του. Ἐνεργεῖ ὡσὰν νὰ μὴν εἶχε ἡ παντοδυναμία Του ἄλλο τρόπο σωτηρίας ἀπὸ τὸ νὰ παραδώσει στὸν θάνατο τὸν μονογενῆ Του Υἱό. Καὶ ὅμως δὲν ὑπάρχει καμιά ἀμφιβολία, πὼς ἡ παντοδυναμία Του εἶχε πολλοὺς τρόπους σωτηρίας. Αὐτὸς ποὺ μὲ ἓνα Του λόγο ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο, μπορούσε ἐπίσης μὲ ἓνα Του λόγο νὰ τὸν ἀναπλάσει. Μποροῦσε καὶ χωρὶς τὴ σταυρικὴ θυσία τοῦ Χριστοῦ νὰ σβῆσει τὴ φλόγα τῆς αἰωνίου κολάσεως. **«Τῷ γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε;»** (Ρωμ. θ' 19). Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἀντισταθεῖ στὸ θέλημά Του; Καὶ ὅμως προτιμᾶει τὴ θυσία τοῦ Υἱοῦ Του, γιὰ νὰ μᾶς δείξει, πόσο φοβερὸ εἶναι τὸ βάρος τῆς ἀμαρτίας, ἀφοῦ χρειάστηκε γιὰ τὴν ἐξάλειψή της τὸ ἀτίμητο αἷμα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Γράφει ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅτι **«ὁ Σωτὴρ καὶ τῷ θελήματι μόνον ὡς Θεὸς ἠδύνατο σῶσαι τὸν ἄνθρωπον... ἐπεὶ καὶ τὰ πάντα προστάγματι συνεστήσατο»** καὶ ὅτι **«δυνατὸν Θεῷ καὶ χωρὶς σαρκὸς μόνῳ τῷ βούλεσθαι σῶσαι τὸν ἄνθρωπον»**. Καὶ μόνο

ἡ θέληση τοῦ Θεοῦ ἀρκοῦσε καὶ χωρὶς τὴν ἐνανθρώπηση νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο. Τὴν ἀλήθεια αὐτὴ ἐπεξηγεῖ πιὸ ἀναλυτικὰ καὶ ὁ Μ. Ἀθανάσιος: **«Ἡδύνατο καὶ μὴδ' ὅλως ἐπιδημήσαντος τοῦ Σωτῆρος, μόνον εἰπεῖν ὡς Θεὸς καὶ λῦσαι τὴν κατάραν»**. Ἀλλὰ τότε **«τοῦ μὲν κελεύσαντος ἡ δύναμις ἐπεδείκνυτο, ὁ μὲντοι ἄνθρωπος τοιοῦτος ἐγένετο, οἷος ἦν καὶ ὁ Ἀδὰμ πρὸ τῆς παραβάσεως, ἔξωθεν λαβὼν τὴν χάριν, καὶ μὴ συνηρμοσμένην ἔχων αὐτὴν τῷ σώματι»**. Μποροῦσε ὁ Θεὸς καὶ χωρὶς νὰ ἔλθει στὴ γῆ νὰ λύσει τὴν κατάρα τῆς ἀμαρτίας. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ θὰ ἔδειχνε τὴν δύναμή Του. Ὁ ἄνθρωπος ὅμως θὰ γινόταν καὶ πάλι, ὅπως ἦταν ὁ Ἀδὰμ πρὸ τῆς παρακοῆς. Ἡ χάρις ποὺ θὰ δεχόταν θὰ ἦταν ἐξωτερικὴ καὶ ὄχι ἐνσωματωμένη στὴν ὑπαρξή του.

Ἀλλὰ ὁ πλοῦτος τῆς θεϊκῆς ἀγάπης διάλεξε ἄλλο τρόπο σωτηρίας. Αὐτὸν ποὺ ἡ πανσοφία Του ἔκρινε. Χάρις σ' αὐτὸν ὁ ἄνθρωπος παίρνει ὄχι μόνο τὴν συγχώρηση. Συμφιλιώνεται μὲ τὸν Θεό, δικαιώνεται. Γίνεται παιδὶ τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένο. Ἐνώνεται μὲ τὸν Χριστό, ἐνσωματώνεται μαζί Του καὶ γίνεται κοινωνὸς θείας φύσεως.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἐπιτυγχάνονται μὲ τὴν ἐνανθρώπηση καὶ τὴν σταυρικὴ θυσία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Χωρὶς αὐτὲς καὶ χωρὶς τὸν ὀργανικὸ σύνδεσμο μὲ τὸν Χριστό, μὲ μόνη τὴν ἄφεση, δὲν θὰ εἶχαμε τὴν πραγματικὴ ἀναγέννηση, τὴ θέωση. **«Ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ»** (Α' Ἰωάν. δ' 9).

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ προσωπικὴ, ἡ αἰώνια, ἡ ἄπειρη ἔγινε φανερὴ μὲ ποικίλους τρόπους. Καμιά ὅμως ἀπὸ τὶς τόσες ἐκδηλώσεις τῆς θεϊκῆς ἀγάπης δὲν ὑπῆρξε τόσο μεγαλειώδης καὶ συγκινητικὴ, ὅσον αὐτὴ ποὺ φανερώθηκε μὲ τὴν ἐνανθρώπηση καὶ τὴν σταυρικὴ θυσία Του. Μὲ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ ἀποκτήσαμε ζωὴ, ἀληθινὴ πνευματικὴ ζωὴ, ἐμεῖς οἱ καταδικασμένοι σὲ θάνατο γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας. Ὁ μονογενὴς Υἱὸς τοῦ Θεοῦ σῆκωσε πάνω στοὺς σταυροφόρους ὤμους Του ὅλο τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν μας. Αὐτὸς ποὺ δὲν γνώρισε ἀμαρτία, ἔγινε γιὰ μᾶς ἀμαρτία, γιὰ νὰ γίνουμε ἐμεῖς δικαιοσύνη Θεοῦ. Αὐτὸς μᾶς ἐξαγόρασε ἀπὸ τὴν κατάρα τοῦ νόμου, **«γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα»** (Γαλάτ. γ' 13).

Πόσο ἄπειρη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ! Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ συνίσταται, κατὰ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη, ὄχι ὅτι ἐμεῖς πρῶτοι τὸν ἀγαπήσαμε, ἀλλὰ Αὐτὸς μᾶς ἀγάπησε, ἂν καὶ ἤμασταν ἀνάξιοι τῆς ἀγάπης Του. Πὼς ὕστερα ἀπὸ μιὰ τέτοια ἀγάπη νὰ μὴν ἐπαναλαμβάνουμε μαζί μὲ τὸν ἀπόστολο Παῦλο: **«Ὡ βάθος πλοῦτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ!»** (Ρωμ. ια' 33).

Ρήγας Φεραῖος

Ὁ ἔθνεγέρτης ποιητής

Δὲν ἀσχολούμαστε, ὅσο συχνὰ θὰ ἔπρεπε, μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ Ρήγα τοῦ Βελενστινῆ. Ὡστόσο ὑπῆρξε ἕνας θερμὸς πιστὸς καὶ ἕνας φλογερὸς πατριώτης. Ὁ Ρήγας ἦταν ὁ ἀπλὸς δάσκαλος τοῦ χωριοῦ καὶ ὁ σοφὸς διανοούμενος τῶν μεγάλων πνευματικῶν κέντρων τοῦ 18ου αἰῶνα. Μεταφραστὴς ξένων κειμένων, ἀλλὰ πάνω ἀπὸ ὅλα ἔθνεγέρτης μὲ τὰ ποιήματά του.

Στὰ ποιήματα τοῦ Ρήγα δὲν βρίσκουμε φραστικὸ πλοῦτο καὶ εἰκονοπλαστικὴ δύναμη, ἀλλὰ τὴ δύναμη ἐκείνη, ποὺ ξεσήκωσε τοὺς σκλάβους:

«Ὡς πότε παλικάρια
νὰ ζοῦμε στὰ στενά,
μονάχοι σὰν λιοντάρια
στὶς ράχες, στὰ βουνά;

Καλύτερα μιᾶς ὥρας
ἐλεύθερη ζωὴ,
παρὰ σαράντα χρόνια
σκλαβιά καὶ φυλακὴ».

Καὶ στὴ συνέχεια ζητάει ἀπὸ ὅλους νὰ δώσουν τοῦτο τὸν ὄρκο στὸν Βασιλιὰ τοῦ κόσμου, στὸν Κύριο καὶ Θεὸ μας καὶ νὰ λάμψει παντοῦ ὁ Σταυρὸς.

«Ὡ Βασιλεῦ τοῦ κόσμου ὀρκίζομαι σὲ Σὲ
στὴν γνώμην τῶν τυράννων νὰ μὴν ἐλθῶ ποτέ.
Μήτε νὰ τοὺς δουλεύω, μήτε νὰ πλανηθῶ.
Εἰς τὰ ταξίματά τους νὰ μὴν παραδοθῶ...
Στεριᾶς καὶ τοῦ πελάγου νὰ λάμψη ὁ Σταυρὸς,
καὶ εἰς τὴν δικαιοσύνην νὰ σκύψη ὁ ἐχθρὸς...»

Ὁ «θούριος» τοῦ Ρήγα κυκλοφόρησε σὲ χιλιάδες ἀντίτυπα ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς σκλαβωμένης ἑλληνικῆς γῆς. Ἐγινε ὁ «ἐθνικὸς ὕμνος» τῆς προεπαναστατικῆς ἐποχῆς. Οἱ στίχοι του ξυπνοῦσαν πόθους, γαλουχοῦσαν ὄνειρα. Ρίγη συγκινήσεως καὶ ἐθνικῆς ὑπερηφάνειας διαπερνοῦσαν τοὺς σκλάβους, σὰν διάβαζαν στὶς γραμμὲς του τὶς ὑψηλὲς ιδέες τῆς Πίστεως, τῆς Πατρίδας, τῆς Ἐλευθερίας.

Τὶς ὑψηλὲς αὐτὲς ιδέες τὶς βρίσκουμε συμπυκνωμένες καὶ στὰ δύο του τετράστιχα, ὅπου λέει:

«Ναί, μιὰ Πίστιν, μιὰ Πατρίδα,
μιὰ τὴν εἰς Θεὸν ἐλπίδα,
τῆς Ἑλλάδος ἢ πρὶν δόξα
μὲ τῶν τέκνων της τὰ τόξα.

Θέλει πάλιν ἐπιστρέψει
νέους ἥρωας νὰ στέψη.
Ἔως πότε ἢ τυραννία;
Ζήτω ἢ ἐλευθερία!».

Μὲ τὰ τραγούδια του καὶ τὴ «Χάρτα τῆς Κωνσταντινουπόλεως», ποὺ εἶχε φτιάξει καὶ τὴ σημαία του, ξεκίνησε ἀπὸ τὴν Αὐστρία νὰ γυρίσει στὴ σκλαβωμένη Ἑλλάδα ὁ Ρήγας ὁ Φεραῖος. Ἡ σημαία του εἶχε τὸ ρόπαλο τοῦ Ἡρακλῆ καὶ τρεῖς σταυροὺς σὲ χρῶμα μαῦρο λευκὸ καὶ κόκκινο. «Ἦταν ὅλα συμβολικά. Τὸ ρόπαλο θὰ συντρίψει τὴ βία τῶν τυράννων, ὁ Σταυρὸς θὰ δώσῃ τὸ θρησκευτικὸ περιεχόμενον στὸν ἀγῶνα κατὰ τῶν ἀντιχριστῶν. Τὸ κόκκινο χρῶμα συμβόλιζε τὴν αὐτοκρατορικὴ πορφύρα τοῦ Βυζαντίου, ποὺ

ἔπρεπε νὰ ἀνακτῆσῃ τὴ δόξα του, τὸ λευκὸ τὴν ἀθωότητα τῆς δικαίας μας ἐξεγέρσεως καὶ τὸ μαῦρο τὸ θάνατο ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος».

Ἐφερνε ἀκόμα μαζί του τὴν ἐπαναστατικὴ προκήρυξη, στὴν ὁποία τόνιζε ὅτι ὁ σκλάβος λαὸς ἦταν ἔτοιμος «ἀτενίζοντας πρὸς τὸν Οὐρανὸ» νὰ ξεσηκωθεῖ ἐναντίον τῶν τυράννων του.

Μὲ αὐτὰ τὰ ἐφόδια ἐρχόταν πρὸς τὴν Ἑλλάδα ὁ Ρήγας, μὰ δὲν ἔφθασε ποτὲ στὴ σκλαβωμένη του Πατρίδα. Συνελήφθηκε, ρίχτηκε στὴ φυλακὴ, βασανίσθηκε καὶ θανατώθηκε στὰ 1798. Μαρτύρησε γιὰ τὴν ἀγάπη του στὸν Θεὸ καὶ τὴν ἀφοσίωσή του στὴν Πατρίδα.

Ἡ ἀπίχνηση ἀπὸ τὸ ἔργο καὶ τὴ θυσία τοῦ Ρήγα Φεραίου ὑπῆρξε μεγάλη. Ἡ μορφὴ του ἔγινε τὸ σύμβολο ποὺ ἀναζητοῦσε ἡ συνείδηση τῶν ὑποδούλων. Πρωτόθρονος στὸ εἰκονοστάσι τῶν καρδιῶν ντύθηκε τὸ φῶς καὶ τὴν αἴγλη τῶν Ἐθνεγεργτῶν καὶ Ἐθνομαρτύρων καὶ βοήθησε τοὺς πολεμιστὲς τῆς Ἐθνεγεργσίας τοῦ Εἰκοσιένα.

«Τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα», γράφει ὁ Τερτσέτης, «ἐγκρέμισαν, καθὼς οἱ σάλπιγγες εἰς τὴν Ἱερικῶ, τὰ τεῖχη τῆς Τριπολιτσᾶς, ἐτίναξαν εἰς τὸν ἀέρα μὲ τοὺς ἀλλοφύλους τὰ φρούρια τῆς Μονεμβασιᾶς, τοῦ Ναυπλίου, τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὰ τρικάταρτα τοῦ ἐχθροῦ».

Δυὸ αἰῶνες κύλησαν ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸ τέλος τοῦ Ρήγα Φεραίου. Ὅμως ἡ μνήμη του πρέπει πάντα νὰ μένει ζωντανή. Τὶς ὑποθήκες του, ποὺ βγαίνουν μέσα ἀπὸ τὰ τραγούδια του καὶ τὴν προκήρυξή του, πάντα νὰ τὶς θυμόμαστε, γιὰτὶ αὐτὲς μπορεῖ καὶ σήμερα νὰ βοηθήσουν τὸ ἔθνος μας νὰ βγεῖ ἀπὸ τὰ τραχιὰ μονοπάτια ποὺ κατρακυλάει, στὶς ὀλόφωτες τοῦ Πνεύματος κορφές. Νὰ ξεδιψᾶσει ἀπὸ τὶς πηγὲς τοῦ ἀληθινοῦ πνευματικοῦ μεγαλείου τῆς Ἐθνεγεργσίας. Νὰ ξαναζήσει τὴν θαυμαστὴ τόλμη τῶν ἐλεύθερων συνειδήσεων. Νὰ πιστέψῃ πὼς ἕνα θεμέλιο ὑπάρχει γιὰ ἄτομα, κοινωνίες, ἔθνη: τὸ ἀκλόνητο, αἰώνιο θεμέλιο, ἢ πίστη τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἦταν καὶ θὰ εἶναι πάντα ἡ δύναμη ἢ ἀκατανίκητη, μὲ τὴν ὁποία καὶ σήμερα ἡ Πατρίδα μας θὰ μπορέσει νὰ ἀνορθωθεῖ καὶ νὰ μεγαλοουργήσει.

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπος τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γουυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων· διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν

υἷόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται· καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατήρ τοῦ

ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ
Δ' ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΙΩΑΝ. ΚΛΙΜΑΚΟΣ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. θ' 17-31
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. στ' 13-20

παιδίου μετὰ δακρῶν ἔλεγε· πιστεύω, κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος

ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ σοὶ ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτόν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέληεν ἵνα τις γινῶ· ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται».

Η ΥΠΕΡΝΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΑΜΦΙΒΟΛΙΑΣ

«Εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς».

Τί ἀμφιβολία καὶ τί ἀπόγνωση κρύβεται πίσω ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ πατέρα τοῦ σημερινοῦ Εὐαγγελίου! «**Εὰν μπορῆς, κάμε κάτι...** Ἀλλιῶς... Τί νὰ ἐξιστορῶ πάλι τὰ βάσανά μου; Καὶ μόνο νὰ τὰ λέω, σπαράζεται ἡ καρδιά μου». Ἐρχόταν στὸν Χριστὸ ὁ δυστυχής, ἀλλὰ χωρὶς ἐμπιστοσύνη.

Ὁ δισταγμὸς καὶ ἡ ἀμφιβολία κυριαρχοῦσαν στὴν καρδιά του. Καὶ κυριαχοῦν δυστυχῶς τόσο συχνὰ στὶς καρδιὰς τῶν ἀνθρώπων!

Ἡ ἀμφιβολία.

Συχνὰ ἀπλώνεται καὶ στὶς δικές μας ψυχές! Κάποτε μάλιστα ἀκόμα πιὸ βαριά. Ὁ δύστυχος ἐκεῖνος πατέρας, ἔτρεξε τουλάχιστον νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἀπὸ τὸν Χριστὸ στὴ φοβερή του θλίψη. Ἐνῶ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς οὔτε κἂν σκεπτόμαστε νὰ ἀπευθυνθοῦμε στὸν Σωτῆρα στὶς δυσκολίες, στὴν ἀρρώστια, στὸν πόνο μας.

Κάπου κάπου μάλιστα ἡ ἀμφιβολία μας καταντᾶ σὲ παροξυσμὸ ἀπιστίας: «**Θεέ μου, ἐπὶ τέλους, ἂν ὑπάρχεις, βοήθησε. Ὁ πόνος μὲ λιώνει. Οἱ δόλιοι ἐπικρατοῦν, οἱ κακοὶ μὲ ποδοπατοῦν. Κοίταξε τὶς ἀδικίες, τὰ μίση, τοὺς σπαραγμούς μας πού μᾶς βυθίζουν στὸ πέλαγος τῆς ἀπελπισίας. Ἄν ὑπάρχεις, γιατί σιωπᾷς;**»

Πόσο σκοτίζει τὴ σκέψη καὶ τὴν καρδιά ἡ ἀμφιβολία! Τῆς κλείνει τὸν ὀρίζοντα, τῆς νεκρώνει τὴν ἐλπίδα.

Ἀλλὰ θὰ παρατηρήσουν μερικοὶ: «**Τὸ ξέρουμε πὼς δὲν μᾶς ταιριάζει ἡ ἀμφιβολία. Τί νὰ κάνουμε ὅμως γιὰ νὰ λυτρωθοῦμε ἀπὸ αὐτή;**»

Ἡ ὑπερνίκηση.

Αὐτή, ὑπάρχει στὴ σημερινὴ εὐαγγελικὴ ἱστορία. Ὁ Κύριος εἶπε στὸν πατέρα: «**Εἴ δύνασαι πιστεῦσαι,**

πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.» Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἂν ἐγὼ μπορῶ νὰ θεραπεύσω τὸ παιδί σου. Ἀλλὰ ἐὰν ἐσὺ μπορεῖς νὰ πιστέψεις. Ἄν γίνῃ αὐτό, ἂν πιστέψεις, ὄχι μόνο μπορεῖ νὰ γίνῃ «κάτι», ἀλλὰ τὸ πᾶν.

Ἄς προσέξουμε τὸ σημεῖο αὐτό. Τὸ κλειδί γιὰ νὰ ἀνοίξουν οἱ πόρτες πού κάθε τόσο φράζουν τὸ δρόμο τῆς ζωῆς μας, μὴν τὸ ζητᾶμε ἄλλοῦ. Ἐμεῖς τὸ ἔχουμε. Ἐμεῖς τὸ πετάξαμε στὴ σκοτεινὴ γωνιὰ τῶν δισταγμῶν μας... Τὸ κλειδί αὐτὸ εἶναι ἡ πίστη. Ἡ πίστη ἡ δική μας, συνειδητὴ, προσωπικὴ, στὴν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ πρέπει νὰ ἰσχυροποιηθεῖ καὶ νὰ πάρῃ στὴ ζωὴ μας τὴν κεντρικὴ θέση πού τῆς ἀρμόζει. Ὁ πατέρας ἀναλογίζεται τὰ λόγια τοῦ Κυρίου. Σκέπτεται τὰ τόσα Του θαύματα. Ὅμως ὅσοι θεραπεύθηκαν πίστευαν... Καὶ μὲ μιὰ ὕστατη προσπάθεια ἀπελευθερώνεται ἀπὸ τὴ σκλαβιά τῆς ἀπιστίας. «**Πιστεύω,**» φωνάζει. «**Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.**»

Τὸ ἴδιο ἂς φωνάξουμε κι ἐμεῖς ὅταν κλονιζόμαστε μὲ τὶς διάφορες δυσκολίες. Στὴν ἀρρώστια, στὴν ἀποτυχία, στὶς θλίψεις, στὶς ἀπογοητεύσεις μας. «**Βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.**» Ἀρχίζω νὰ πιστεύω. Πότισε Σὺ μὲ τὴ χάρη σου, θέρμανε μὲ τὴν πνοὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος τὸ σπόρο τῆς πίστεως στὴν ψυχὴ μου. «**Πιστεύω, Κύριε· βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ.**» Καὶ τότε, σίγουρα ὁ Θεὸς θὰ ἀνταποκριθεῖ σὲ μιὰ τέτοια στάση εἰλικρινή. Θὰ ἀκούσῃ τὴν ἱκεσία μας. Καὶ ἂν ἀκόμα ἡ πίστη μας δὲν εἶναι ὅσο πρέπει θερμὴ, θὰ μᾶς δώσει αὐτὸ πού ζητᾶμε, ὥστε νὰ μπορέσουμε νὰ βεβαιωθοῦμε ὅτι «**Πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.**»

Ὅπως εἶδαμε στὴν περίπτωσή τοῦ πατέρα. Ὁ Κύριος λύτρωσε τὸ δύστυχο νέο ἀπὸ τὴν ἐξουσία τῶν δαιμόνων καὶ τὸν χάρισε στὸν πατέρα του ὑγιῆ.

«Ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖ-
ναις συνέλαβεν Ἐλισάβετ
ἡ γυνὴ Ζαχαρίου· καὶ πε-
ριέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας
πέντε, λέγουσα ὅτι οὕτω

ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΕΥΑΓΓ. ΘΕΟΤΟΚΟΥ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Λουκᾶ α΄ 24-38
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. β΄ 11-18

μοι πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέϊδεν
ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ
μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ
ἀπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνο-
μα Ναζαρέτ, πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην
ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου Δαυὶδ, καὶ τὸ
ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. Καὶ εἰσελθὼν ὁ
ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε· Χαῖρε, κεχαριτωμένη·
ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.
Ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ,
καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς
οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ· Μὴ φοβοῦ,
Μαριάμ· εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ.
καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱόν,
καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος

ἔσται μέγας καὶ υἱὸς
ὑψίστου κληθήσε-
ται, καὶ δώσει αὐτῷ
Κύριος ὁ Θεὸς τὸν
θρόνον Δαυὶδ τοῦ

πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον
Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας
αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς
τὸν ἄγγελον· Πῶς ἔσται μοι τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα
οὐ γινώσκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν
αὐτῇ· Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ καὶ
δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί· διὸ καὶ τὸ
γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. καὶ
ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ συ-
νειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν
ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα· ὅτι οὐκ
ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ Θεῷ πᾶν ρῆμα. εἶπεν δὲ
Μαριάμ· Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι
κατὰ τὸ ρῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ
ἄγγελος».

Η ΔΟΥΛΗ ΠΡΟΞΕΝΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

«Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου».

ΣΤΕΝΑΖΕ ἡ ἀνθρωπότητα κάτω ἀπὸ τὸν πλέον
καταθλιπτικὸ ζυγὸ. Τὸ ζυγὸ τῆς ἀμαρτίας. Τὴ δουλεία
καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ Διαβόλου. Τὰ χρόνια περνοῦσαν
καὶ οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν μὲ κάποια ἐλπίδα. Περίμεναν
τὴν ἐκπλήρωση τοῦ «πρωτευαγγελίου», τὴν ἐκπλήρωση
τῆς ὑπόσχεσης τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου.

Τὸ μεγάλο ναὶ τῆς ὑπακοῆς

Καὶ ἡ ὥρα ἦλθε. Ἀνοίγουν τὰ οὐράνια καὶ ὁ ἀπε-
σταλμένος τοῦ Θεοῦ ἔρχεται στὴν πόλιν Ναζαρέτ,
πρὸς τὴν παρθένο Μαριάμ. Καὶ τῆς ἀπευθύνει ἕναν
πρωτάκουστο χαιρετισμό. «**Χαῖρε, κεχαριτωμένη·
ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν.**»
Στὴ φυσικὴ καὶ δικαιολογημένη ἀπορία καὶ ἐκπληξη
καὶ τὴν κάποια ταραχὴ πού ἔνιωσε γιὰ τὴν πρωτοφανῆ
αὐτὴ ἐπίσκεψη καὶ τὸν πρωτάκουστο χαιρετισμό, ὁ
ἄγγελος τὴν καθυσχάζει. «**Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ**»
τῆς λέει καὶ τῆς ἀνακοινώνει τὴ μεγάλη εἶδση: «**Θὰ
συλλάβεις καὶ θὰ γεννήσεις Υἱὸν καὶ θὰ καλέσεις
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Αὐτὸς θὰ εἶναι μέγας γιὰ
τὴν ἀγιότητα καὶ τὸ ἔργο του. Καὶ θὰ ὀνομασθεῖ ὁ
κατ' ἐξοχὴν Υἱὸς τοῦ Θεοῦ...**» Καὶ πάλι στὴ φυσικὴ
καὶ δικαιολογημένη ἀπορία τῆς «**πῶς θὰ γίνει τὸ
πρωτάκουστο τοῦτο νὰ γεννήσω υἱόν, ἀφοῦ δὲν
γνωρίζω ἄνδρα;**» ὁ ἄγγελος τῆς ἐξηγεῖ, ὅτι αὐτὸ θὰ
γίνει μὲ τὴν ἐπενέργεια καὶ τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύ-
ματος. Θεία καὶ ὑπερφυσικὴ σύλληψη καὶ γέννηση.

Στιγμὲς ἱερὲς καὶ συγκλονιστικές. Θὰ δεχθεῖ νὰ
συνεργασθεῖ μὲ τὸ θεῖο σχέδιο ἢ ὄχι; «**Ὡ, Κεχαριτωμένη
Μαρία! Τὸ σύμπαν ὀλόκληρο αἰχμάλωτο τοῦ δαίμονος
περιμένει τὴν συγκατάθεσή σου, Παρθένε, μὴν ἀργεῖς!
Σπεῦσε νὰ ἀπαντήσεις στὸν ἀπεσταλμένο τοῦ οὐρανοῦ**»
(Ἰ. Αὐγουστίνος).

Καὶ ἐκείνη ἐξασκημένη καὶ μαθημένη νὰ ὑπακούει
στὸ νόμο καὶ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τὴν κρίσιμη καὶ

μεγάλη αὐτὴ στιγμὴ ἔπραξε τὸ ἴδιο. Ἐνόησε ὅτι ὁ
Θεὸς τὴν καλοῦσε σὲ αὐτὸ τὸ ἔργο. Καὶ ἀπάντησε μὲ τὰ
μεγαλειώδη ἐκεῖνα λόγια. Λόγια γεμᾶτα ὑπακοῆ καὶ τα-
πεινὼση, ἀλλὰ καὶ ἀπλότητα, ὠριμότητα καὶ μεγαλεῖο.
«**Ἴδου ἡ δούλη Κυρίου...**» Ἐγὼ εἶμαι δούλη Κυρίου.
Εἶμαι ἕνα ἄγραφο χαρτὶ πού προσφέρεται στὸν Κύριο,
γιὰ νὰ γράψῃ ἐπάνω μου ὅ,τι Ἐκεῖνος θέλει. Δέχομαι
καὶ προσφέρω τὸν ἑαυτόν μου, ὅπως ὁ Κύριος θέλει.
Δέχθηκε τὸ κάλεσμα. Εἶπε ναί. Θὰ μπορούσε νὰ εἰπεῖ
καὶ ὄχι. Δέχθηκε νὰ ἐκπληρώσει τὴν «**προαιώνιον
βουλὴν**» τοῦ Θεοῦ. Νὰ προσφέρει τὸν ἑαυτόν της
καὶ νὰ συνεργασθεῖ στὸ σχέδιο τῆς θείας οἰκονομίας.

Πρόξενος ἐλευθερίας

Ἔτσι μὲ τὴν πλήρη ἀποδοχὴ τοῦ θελήματος τοῦ
Θεοῦ, κατὰ τρόπο θαυματουργικό, πραγματοποιήθηκε
ἡ μοναδικὴ ἄσπορη σύλληψη. «**Ἐκ Πνεύματος Ἁγίου
καὶ Μαρίας τῆς παρθένου.**» Καὶ αὐτὸ ὀνομάσθηκε
ὠραιότατα, Εὐαγγελισμός. Καὶ εἶναι πράγματι εὐαγγε-
λισμός. Ἡ πιὸ εὐχάριστη χαρούμενη λυτρωτικὴ εἶδση
καὶ ἀγγελία πού ἄκουσε ἡ γῆ. Πού ἀπνύθιζε ὁ οὐρανὸς
στὴ γῆ. Γι' αὐτὸ μὲ χαρὰ καὶ εὐφροσύνη ἀληθινὴ οἱ
πιστοὶ ψάλλουν καὶ ὁμολογοῦν. «**Σήμερον τῆς σωτηρίας
ἡμῶν τὸ κεφάλαιον, καὶ τοῦ ἀπ' αἰῶνος μυστηρίου ἡ φα-
νέρωσις. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Υἱὸς τῆς παρθένου γίνεται...**» Ὁ
Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γίνεται καὶ Υἱὸς τῆς παρθένου καὶ αὐτὸ
ἀποτελεῖ τὸ «**κεφάλαιον**» καὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ ἔργου τῆς
σωτηρίας μας. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ γίνεται Υἱὸς τῆς παρθέ-
νου γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο. Γιὰ νὰ ἐλευθερώσει τὸν
ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν παθῶν
καὶ τὴν ἐξουσία τοῦ Πονηροῦ. Ἔτσι «**ἡ δούλη Κυρί-
ου**», μὲ τὴν ὑπακοή της καὶ τὴν προσφορά της, γίνεται
πρόξενος Ἐλευθερίας. Τῆς μεγαλύτερης Ἐλευθερίας πού
εἶχε ἀνάγκη ἡ ἀνθρωπότητα. Τῆς ἀληθινῆς Ἐλευθερίας
πού γνώρισε καὶ μπορεῖ νὰ γεύεται ὁ ἄνθρωπος.

ΓΙΑΤΡΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Υπῆρξε ἄνθρωπος ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος γιὰ τοὺς συνανθρώπους του. Ἄσκησε τὴν ἰατρικὴ ὄχι σὰν ἐπάγγελμα, ἀλλὰ ὡς λειτουργήμα, ὡς ἱερὴ ἀποστολή. Τὰ βιβλία του καὶ οἱ προσωπικὲς συναντήσεις του βοήθησαν πολλούς, γιὰ νὰ λύσουν τὰ προβλήματά τους. Πρόκειται γιὰ τὸν Πῶλ Τουρνιέ, τὸν γιατρὸ πὺ ἀσκησε μὲ ἰδιαίτερη ἐπιτυχία τὴν «*ἰατρικὴ τῆς προσωπικότητας*».

Τὸ μυστικὸ του; Τὸ ἀποκαλύπτει σὲ παλαιότερη συνέντευξή του, γεμάτη ἀπλότητα καὶ εὐλικρίνεια. Μιὰ συνέντευξη ἰδιαίτερα ἐξομολογητικὴ. Ἐνα γεγονὸς συγκλονιστικὸ, πὺ κάθε ἄλλον ἴσως νὰ τὸν εἶχε συντρίψει, πὺ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ προκαλέσει ψυχικὰ τραύματα ἀθεράπευτα, γιὰ τὸν Τουρνιέ ἔγινε κίνητρο δημιουργικὸ. Τὸ ἀντιμετώπισε θετικὰ μὲ τὴ δύναμη, πὺ χορηγεῖ σὺς στιγμὲς αὐτές, σὺς δεκτικὲς ψυχές, ἢ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

– Τὸ γεγονὸς, πὺ ἐπαιξε τὸν πὺ ἀποφασιστικὸ ρόλο σὺς ζωὴ μου, ἦταν ὁ θάνατος τῆς μητέρας μου. Ἦμουν ἔξι ἐτῶν. Ὁ πατέρας μου, πὺ ἠλικιωμένος, εἶχε πεθάνει τρεῖς μῆνες μετὰ τὴ γέννησή μου. Μπορεῖτε νὰ φανταστεῖτε τί στενὸς δεσμὸς εἶχε δημιουργηθεῖ ἀνάμεσα σὺς μητέρα μου καὶ σὲ μένα ὕστερα ἀπὸ ἓνα τέτοιο πένθος. Καὶ νὰ μετὰ ἢ μητέρα μου ἀρρωσταίνει. Ἡ ἀσθένειά της διαρκεῖ ἐπὶ χρόνια. Ὁ θάνατός της μὲ βυθίζει σὲ μιὰ τρομερὴ μόνωση. Οἱ φροντίδες τοῦ θεοῦ μου, πὺ μὲ δέχθηκε μὲ πολλὴ στοργή, δὲν μπόρεσαν νὰ ἀναπληρώσουν τὸ χτύπημα τοῦ χωρισμοῦ. Τὰ παιδικὰ μου χρόνια τὰ πέρασα σὰν ἓνα μικρὸ ἀγρίμι.

Καὶ ὅμως τὸ δειλὸ αὐτὸ παιδί, τὸ ἀποκομμένο ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἔγινε ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς ἄνθρωπος τῆς ἐπικοινωνίας. Αὐτὸς σὺς ὅποιο ἄνοιγαν, μὲ τὴν πὺ μεγάλη εὐκολία, τὴν καρδιά τους πολυάριθμοι συνάνθρωποί μας. Δύσκολο ἐπίτευγμα. Τὸ πέτυχε μὲ τὸν προσωπικὸ του ἀγῶνα.

– Ὅταν κάτι σοῦ ἔλειψε σὺς ζωὴ σου, μπορεῖς εὐκολότερα νὰ τὸ ἐκτιμήσεις.

Αὐτὴ ἢ δοκιμασία τῶν παιδικῶν χρόνων ἔπαιξε ἀποφασιστικὸ ρόλο σὺς ἐπαγγελματικὸ του προανατολισμό.

– Ἔγινε γιατρὸς γιὰτὴ ἤθελα νὰ «ἐκδικηθῶ» τὸν θάνατο τῆς μητέρας μου. Χτυπώντας τὸν θάνατο, πὺ μοῦ εἶχε ἀφαιρέσει τὸν πὺ πολῦτιμο θησαυρὸ, συντελοῦσα σὺς νίκη τῆς ζωῆς. Ἡ φυσικὴ μου κλίση ἦταν τὰ μαθηματικά. Ὅμως γιὰ μένα ἢ ἰατρικὴ ἦταν μιὰ ἀποστολή σὺς ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου.

Ἔτσι ὁ θάνατος μιᾶς μητέρας ἔγινε ζωὴ γιὰ πολλούς. Εἶναι φανερό. Δὲν διάλεξε τὴν ἄρνηση ἀπέναντι σὺς δοκιμασίες τῆς ζωῆς, πὺ ἀδιάκοπα θρηνολογεῖ καὶ συντρίβει τὸν ἄνθρωπο σὺς βράχια τῆς ἀπελπισίας. Προτίμησε τὴν θετικὴ τοποθέτηση καὶ ἀντιμετώπιση. Κοίταξε μὲ πίστη καὶ αἰσιοδοξία τὴ ζωὴ. Τὰ πυκνὰ μαῦρα σύννεφα δὲν τὸν τρόμαξαν. Πίσω ἀπὸ αὐτὰ διέκρινε τὸν ἥλιο μὲ τὸ πλούσιο φῶς καὶ τὴ ζεστασιά του.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ὁ πόνος πῆρε ἄλλη ὄψη. Ἐχασε τὴν ὀξύτητα του. Μεταμορφώθηκε. Ἀπὸ ἀδυναμία ἔγινε δύναμη, δύναμη ἀγάπης. Ἔγινε προσφορὰ σὺς πλυσίον πὺ δοκιμάζεται, σὺς συνάνθρωπο πὺ ὑποφέρει. Καὶ ἐνῶ μιὰ τέτοια στάση φαίνεται –καὶ εἶναι– προσφορὰ σὺς ἄλλους, ταυτόχρονα εἶναι ἢ πὺ μεγάλη βοήθεια σ’ ἐκεῖνον πὺ τὴν προσφέρει.

Αὐτὴ ἢ ἔξοδος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ

μας εἶναι ἢ πὺ μεγάλη προσφορὰ σὺς ἑαυτὸ μας. Καὶ αὐτὸ ἰσχύει πάντοτε καὶ μάλιστα σὺς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας. Τὸ νὰ σκεπτόμαστε ἀδιάκοπα τὸν ἑαυτὸ μας, τὰ προβλήματά μας, τὸν πόνο μας, τὴς θλίψεις μας, τὴς δοκιμασίες μας, εἶναι πέρασμα ἀπὸ μιὰ φυλακὴ σὲ ἄλλη χειρότερη. Ἀναμνησκάζουμε τὸν πόνο μας καὶ γεύομαστε μόνο τὴν πικράδα του. Τὸν ἐπαυξάνουμε. Ἀντίθετα ἢ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ μας καὶ τὰ προβλήματά του μὲ τὸ ἄνοιγμα σὺς ἄλλους, μὲ τὴν προσφορὰ τῆς ἀγάπης, εἶναι μιὰ πράξη ψυχικοῦ μεγαλείου. Ἐπενεργεῖ θεραπευτικὰ καὶ σὺς πὺ τραυματισμένη ψυχή.

Ὁ πιστὸς γιατρὸς, πὺ γεύτηκε τὸν ὀξὺ πόνο σὺς πὺ τραυερὴ ἡλικία καὶ τὸν ξεπέρασε, ἀπευθύνεται καὶ σὲ μᾶς σήμερα. Μὲ τὸ παράδειγμά του εἶναι σὰν νὰ λέει σὺς κάθε πονεμένο καὶ συχνὰ ἀπογοητευμένο ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς ζωῆς:

– Πονᾶς; Κλαῖς; Πικραίνεσαι; Ἀπελπίζεσαι; Γιατί; Δὲν τὸ ξέρεις, πὺς ἢ ζωὴ δὲν εἶναι ἀνοιξιᾶτικος περίπατος σὲ ἀνθισμένους λειμῶνες; Ἐρχονται καὶ χειμῶνες καὶ παγωνιές. Οὔτε τὸ καράβι τῆς ζωῆς σου θὰ διασχίζει πάντοτε γαλνημένους θάλασσες. Θὰ συναντήσει θύελλες καὶ τρικυμίες.

Γιατί, λοιπόν, ταραξοῦσαι καὶ τὰ χάνεις; Γιατί, ὄχι μονάχα σὺς μεγάλες, ἀλλὰ καὶ σὺς συνηθισμένες δοκιμασίες νομίζεις, πὺς χάθηκε τὸ πᾶν; Γιατί;

ZQH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZQH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZQH» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.com

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἴπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὴς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΗΛΙΑΣ ΜΗΝΙΑΤΗΣ (1669 - 1714)

3

Πετυχαίνει σάν παιδαγωγός. Διακρίνεται, θαυμάζεται, όσο λίγοι δάσκαλοι στην εποχή του.

Ἡ ἐπίδρασή του δὲν περιορίζεται μόνο στην νεολαία. Ἐκτείνεται καὶ εὐρύτερα, σ' ὅλη τὴν κοινωνία. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ στην Κεφαλλονιά βασιλευε ἡ ἀναρχία. Διχόνοιες, μίσση, συχνὲς ἀδελφοκτονίες, μάστιζαν τότε τὸν λαό. Συμφέροντα ἀλληλοσυγκρουόμενα χώριζαν τοὺς φεουδάρχες, ποὺ ἐπιδέξια φανάτιζαν τοὺς φτωχοὺς καὶ ἀμόρφωτους ἀνθρώπους γιὰ νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦν σὰν τυφλὰ ὄργανά τους.

Μπρὸς σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση ὁ Μηνιάτης δὲν μπορεῖ νὰ μείνει ἀδρανής. Εἶναι μιὰ ψυχὴ ποὺ νιώθει βαθιὰ τὴν ἀποστολή της: εἶναι ἕνας πρεσβευτὴς τοῦ Θεοῦ - "Ἐνας κήρυκας τοῦ θείου λόγου, ποὺ καλοῦσε τὸν λαὸ σὲ μετάνοια.

Τὰ κηρύγματα τοῦ Μηνιάτη καὶ οἱ νουθεσί-
ες του, συντέλεσαν πολὺ στην καταλλαγὴ τῶν ἀνθρώπων, στὸ σβήσιμο τῶν παθῶν. Ἄνοιξαν τοὺς κλειστοὺς κρουνοὺς τῆς ἀγάπης. Χρόνια τώρα ἀπὸ στόμα σὲ στόμα φθάνει τοῦτο τὸ ἐπεισόδιο, ποὺ δείχνει τὴν ἀγαθοποιὸ ἐπίδραση τοῦ λόγου τοῦ μεγάλου Ἱεροκήρυκα:

«Ἦταν, λένε, Δεκέμβριος, παραμονὴ τ' ἄη Νικόλα. Στην Κεφαλλονιά, ὅπως καὶ σ' ὅλα τὰ νησιά, σὰν μποῦνε τὰ Νικολοβάρβαρα, ἀρχίζουν οἱ κακοκαιρίες. Νεροποντιή, βροντιές, ἀστραπὲς ἐκεῖνο τὸ βράδυ, σοῦ φαινόταν πὼς ποτὲ δὲν θὰ ἄνοιγε μάτι ὁ οὐρανός. Σφύριζε ὁ παγωμένος ἀέρας, βρόνταγε ἡ μανιασμένη θάλασσα. Ἀγριεμένη ἡ φύση, πίσσα τὸ σκοτάδι, μονάχα κάπου-κάπου χαραξιὲς ματωμένες οἱ ἀστραπὲς, σκοτεινὲς κι οἱ κουβέντες ποὺ ἀκουγόntonισαν σ' ἕνα ἀπόμερο μέρος ἐκεῖνη τὴ βραδυά.

Πρώτη φωνή: - "Ἐ, ἄκου, καλὰ τί θὰ σοῦ πῶ. Αὐριο βράδυ, ἀνήμερα τοῦ ἀγίου Νικολάου, ποὺ θὰ εἶναι παραδομένοι στὸ γλέντι, νὰ πάρης τοὺς ἀνθρώπους μου καὶ νὰ πᾶς νὰ κάψης τὸ σπίτι καὶ τὶς ἀποθήκες ἐκείνου τοῦ ἐχθροῦ μου, τοῦ ψευτοάρχοντα, τοῦ ξαδέλφου μου...

Δεύτερη φωνή: - Μὰ ἀφέντη, τέτοια μέρα!... Κι ὕστερα ἂν μᾶς πιάσουνε, θὰ μᾶς κρεμάσουνε...

Πρώτη φωνή: - Ἄκου, τί σὲ προστάζω!... Κι ὅσο γιὰ τ' ἄλλο, τὸ ξέρεις καλά, θὰ μπουκώσουμε τοὺς Βενετοὺς καὶ θὰ βγῆς λάδι... Πήγαινε, καλὴ νύχτα!...

Δεύτερη φωνή: - Καλὴ νύχτα τῆς εὐγενείας σου...»

Ἦτσι λένε, τὰ συμφώνησαν καὶ ποιοὺς ξέρει τί τραγικὸς ἐπίλογος θὰ γραφόταν, ἂν δὲν ἐρχόταν τὸ κήρυγμα τοῦ Μηνιάτη νὰ τοὺς ἡμερώσει τὴν ψυχὴ, νὰ τοὺς λογικέψει. Στὶς 6 Δεκεμβρίου, γράφει ἡ ἱστορία, ὁ Μηνιάτης, ἐξεφώνησε τὸν ἱστορικὸ λόγο «Περὶ ἀγάπης» στὸν οἰκογενειακό του ναὸ τοῦ ἀγίου Νικολάου τῶν Μηνιατῶν στὸ Ληξούρι.

«Ὁ Κύριος, εἶπε, δὲν μᾶς ἐπαράγγειλε νὰ γίνωμεν μάρτυρες ἢ ἀσκηταὶ διὰ νὰ σωθῶμεν· μᾶς ἐπαράγγειλε

νὰ ἀγαπώμασθε· "ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους". Ἀλλὰ μὲ μίαν ἀγάπην, ὄχι μόνον τὴν συνηθισμένην, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶμεν τοὺς φίλους, μὰ ἀκόμη τὴν ἐξαίρετον, μὲ τὴν ὁποῖαν ἀγαπῶμεν τοὺς ἐχθροὺς, "ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν"... "Ὅλα ἂν τὰ κάμω -λέγει ὁ Παῦλος- καὶ δὲν ἔχω ἀγάπην οὐδὲν εἶμι· "ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες -λέγει ὁ Χριστός- ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε μετ' ἀλλήλων..."

»... "Ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοί, ὅλοι ἔχομεν ἕναν κοινὸν Πατέρα, τὸν Οὐράνιον, ὅλοι ἐγεννήθημεν ἀπὸ μίαν ἀγίαν κολυμβήθραν, ὅλοι πλησιάζομεν εἰς τὴν αὐτὴν ἀγίαν Τράπεζαν τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ὅλοι τρεφόμεθα μὲ τὴν αὐτὴν βρώσιν καὶ πόσιν, με τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ θείου ἀμνοῦ, ὅλοι κρατοῦμεν ἕνα Εὐαγγέλιον, πιστεύομεν ἕνα παράδεισον καὶ ἐλπίζομεν νὰ ζήσωμεν ὁμοῦ εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν· καὶ ἡμεῖς, λοιπὸν, ὅπου ἔχομεν μίαν φύσιν, μίαν πίστιν, ἕνα βάπτισμα, ἕναν Θεόν, δὲν πειθόμεθα εἰς τὸ πρόσταγμα τοῦ Θεοῦ; Ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν αὐτὴν Ἐκκλησίαν, ὅπου εἶναι τὸ κατοικητήριον τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμονοίας, δὲν ἔχομεν οὔτε εἰρήνην, οὔτε ὁμόνοιαν;...

»Χριστὲ βασιλεῦ, ὅπου κατ' ἐξοχὴν εἶσαι καὶ λέγεσαι ἄρχων εἰρήνης!... Ἐγὼ εἰξεύρω πὼς μία ρανίδα τοῦ ἀχράντου σου αἵματος ἔχει δύναμιν νὰ σβῆση ὅλες τὶς φλόγες τοῦ ἐξωτερικοῦ πυρός, μία ἀπὸ ταύτας τὰς φλόγας εἶναι ἐκεῖνη τοῦ μίσους, ὅπου ἀνάπτει εἰς τὰ σπλάχνα μας· σβῆσε τὴν λοιπὸν καὶ κάμε νὰ ἀνάψη ἄλλη φλόγα καθαρωτέρα, ἐκεῖνη τῆς εἰρήνης· ἢ ἄλλαξε τὴν καρδιά μας ἢ μετὰπλασέ τὴν ὅπως γνωρίζεις: "καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἡμῖν ὁ Θεός". Ἐμπνευσον εἰς ἡμᾶς τὸ πνεῦμα σου τὸ ἅγιον, ὅπου εἶναι πνεῦμα εἰρήνης, καὶ εἶπέ μας ἄλλην μίαν φορὰν τὰ γλυκὰ ἐκεῖνα λόγια: "εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν", διὰ νὰ εἴμεθα εἰρηνοποιοί, ἄξιοι υἱοὶ τῆς ἐκκλησίας σου, γνήσιοι κληρονόμοι τῆς Βασιλείας σου...»

Μετὰ τὸ σχόλασμα τῆς Ἐκκλησίας, ὅπου ὡς φαίνεται, πήγανε καὶ οἱ δυὸ ἐκεῖνοι συνεργοὶ τοῦ κακοῦ, οἱ φωνές τους εἶναι ἀλλαγμένες, ταπεινωμένες,

- Ἀφέντη, δὲν θὰ πάω, δὲν μπορῶ νὰ κάμω ἐκεῖνο ποὺ ὤρισες ψές... Θὰ πάω νὰ ξομολογηθῶ...

- Οὔτε καὶ ἐγὼ τὸ θέλω πιά, τοῦ λέει ὁ ἄρχοντας. Καὶ νὰ τώρα πάω στοῦ ξαδέλφου μου νὰ προσφέρω ἀγάπην, εἰρήνην... Μὰ τί βλέπω ἐκεῖ κάτω... Ἔρχεται πρώτος...

Τὰ δυὸ ξαδέλφια: Ἀδελφέ μου, ἀδελφέ μου!...

Πολλὰ τέτοια ψυχικὰ θαύματα διηγοῦνται πὼς ἔγιναν ἀπὸ τὰ κηρύγματα τοῦ φλογεροῦ ἱεραποστόλου. «Ὁ λόγος τοῦ Μηνιάτη ἦτο δεσπότης τῶν καρδιῶν, ὁ ὁποῖος ἐπροξενοῦσε πραγματικὴ ἀνατροπὴ τῶν ἀμαρτωλῶν διαθέσεων τῶν ἀκροαιῶν του καὶ συγκλονίζων τὰς καρδίας των ὠδηγοῦσε αὐτὰς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς».

(Συνεχίζεται)

ΕΠΙ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Ἡ μακραίωνη ἱστορία μας καὶ μάλιστα ἡ ἐπανάσταση τοῦ 1821 δὲν εἶναι «φτηνοὶ πανηγυρισμοὶ καὶ ἀνεδαφικὲς προγονοπληξίες», ὅπως θέλουν νὰ λένε μερικοὶ ποὺ ποτέ τους δὲν ἔνωσαν τοὺς ἱεροὺς παλμοὺς καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἀδιάφθορης ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τῆς ἐλεύθερης καὶ ἀδούλωτης ψυχῆς ποὺ δὲν συμφιλιώθηκε μὲ τὰ δεσμὰ τῆς τυραννίας. Βρισκόμαστε μπροστὰ σὲ μιὰ χρυσὴ ἀλυσίδα ἀπὸ ἐποποιεῖς καὶ μοναδικούς ἥρωισμοὺς φορτωμένους μὲ δάφνες τιμῆς καὶ δόξας. Ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὸ Βυζάντιο μέχρι τὸ 1821, τὸ 1912, τὸ 1940 καὶ τὸ 1949 διαδραματίστηκε ἕνας τιτάνιος ἀγώνας ἐναντίον τῆς τυραννίας. Ἰδιαίτερα ὁ ξεσηκωμὸς τοῦ Γένους γιὰ τὴν ἀποτίναξη τοῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ πήγασε ἀποκλειστικὰ καὶ μόνο ἀπὸ τὴν ἀγάπη στὴν ἐλευθερία, στὰ ἱερὰ καὶ ὅσια τῆς φυλῆς. Εἶχε τὴν ἔμπνευσή του στὰ ἰδανικὰ τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδας. Οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 1821 μάχονταν «γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία καὶ τῆς Πατρίδας τὴν ἐλευθερία». Δὲν εἶναι τυχαῖο τὸ γεγονός, ὅτι ὁ ἀγώνας αὐτὸς εἶναι ἀδιάσπαστα συνδεδεμένος μὲ τὸν Εὐαγγελισμό τῆς Θεοτόκου. Ὡς διπλὴ γιορτὴ τραγουδήθηκε ἡ μεγάλη ἐκείνη ἡμέρα τῆς 25ης Μαρτίου ἀπὸ τὶς ἐμπνευσμένες καὶ ἀγνὲς ψυχές. Τὴν εἶδαν καὶ τὴν ἔζησαν ὡς τὴν «γιορτὴ τῆς πίστεως καὶ τῆς λευτεριάς». Καὶ βροντοφωνοῦν καὶ σὲ μᾶς, πὼς μόνο μὲ τὴν πίστη αὐτὴ θὰ μπορέσει καὶ σήμερα τὸ Ἔθνος μας νὰ ὀρθοποδήσει.

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΧΩΡΙΣ ΓΟΛΓΟΘΑ;

Γιατί ὁ πόνος στὴ ζωὴ μας; Γιατί ἡ ἀδικία νὰ ἐπικρατεῖ καὶ ἡ δικαιοσύνη νὰ παραμερίζεται; Γιατί ἡ ἀλήθεια νὰ συκοφαντεῖται καὶ τὸ ψέμα νὰ θαυμάζεται; Ποιός, Θεέ μου, δὲν ἔνωσε βαθιὰ σκανδαλισμένος ἀπὸ τὴν δύναμη τοῦ κακοῦ ποὺ φαίνεται κυρίαρχο παντοῦ; Ποιὸς δὲν ἐπανελάβε μὲ πόνον, μαζὶ μὲ τὸν προφήτη Ἰερεμία, τὸ παράπονο τοῦ δικαίου: «**Τί ὅτι ὁδὸς ἀσεβῶν εὐδοῦται, εὐθύνθησαν πάντες οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα;**» (ιβ´ 1). Γιατί οἱ δρόμοι τῆς ζωῆς τῶν ἀσεβῶν εὐδοῦνται; Γιατί εὐτυχοῦν ἐκεῖνοι ποὺ καταπατοῦν τὸ ἅγιο θέλημα σου; Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς ἄς ἀτενίσουμε τὸν σταυρωμένο Κύριό μας καὶ ἄς ἀκούσουμε τὴ φωνὴ τῆς ἀγάπης Του: Παιδί μου, κοίταξέ με. Ὁ Σταυρὸς μου, οἱ πληγές μου ἔχουν πολλὰ νὰ σοῦ ποῦν. Πρῶτος ἐγὼ δοκίμασα τὴν ἐγκατάλειψη, τὴν ἄρνηση, τὴν προδοσίαν. Ἄκουσα ὑποσχέσεις ἀφοσιώσεως, ἀγάπης καὶ στὴν πιὸ κρίσιμη στιγμή, ὅλα λησμονήθηκαν. Κι ἐγὼ μπροστὰ στὸ Συνέδριο τῶν παρανόμων, χωρὶς υπεράσπιση, χωρὶς συμπαράσταση. Ποιὰ φωνὴ ὑψώθηκε γιὰ μένα; Ποῦ οἱ φωνές τῶν εὐεργετημένων ἀσθενῶν; Μονάχα οἱ κραυγὲς οἱ ἀπειλητικὲς τοῦ ἀχάριστου ὄχλου. Ποιὸ χέρι ἤλθε νὰ σφογγίσει τὸν ἰδρώτα μου; Γνώρισα ὅλη τὴν ἀνθρώπινη ἀχαριστία, γιὰ νὰ γνωρίσουν οἱ ἄνθρωποι τὴ λύτρωση. Λοιπόν, δὲν εἶσαι μόνος. Εἶμαι κοντά σου, γιὰ νὰ σὲ στηρίζω καὶ νὰ σὲ ἐνθαρρύνω, ὑπενθυμίζοντας σου, πὼς δὲν ὑπάρχει Ἀνάσταση, ἂν δὲν προηγηθεῖ Γολγοθὰς.

ΚΛΩΝΟΠΟΙΗΣΑΝ ΜΑΪΜΟΥΔΕΣ

«Χρησιμοποιώντας τὴν ἴδια μέθοδο ποὺ δημιούργησε, πρὸ εἰκοσαετίας, τὴ διάσημη προβατίνα Ντόλι, Κινέζοι ἐρευνητὲς κατάφεραν γιὰ πρώτη φορὰ νὰ κλωνοποιήσουν μαῖμοῦδες. Τὸ ἐπιστημονικὸ ἄλμα πιστεύεται ὅτι θὰ συμβάλει στὴν ἀναζήτηση φαρμάκων καὶ θεραπειῶν γιὰ σοβαρὲς νόσους, ὅπως ὁ καρκίνος καὶ τὸ Ἀλτσχάιμερ, ἀλλὰ ἐγείρει καὶ ἠθικὰ διλήμματα» («Καθημερινὴ» 25.1.2018). Ὅπωςδήποτε ὅλα αὐτὰ προσφέρουν στὸν ἄνθρωπο τεράστιες δυνατότητες ποὺ ἀγγίζουν τὶς ρίζες τῆς ζωῆς. Ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐπεμβαίνει σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς σφαῖρες τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ἀπὸ ἐδῶ ἀρχίζει ὁ προβληματισμὸς καὶ ἡ ἀνησυχία γιὰ τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου. Τί θὰ γίνῃ ἂν οἱ ἐπεμβάσεις στοὺς ἀπαραβίαστους μέχρι τώρα χώρους τῆς κληρονομικότητας καὶ τῆς ἀναπαραγωγῆς τοῦ ἀνθρώπου γενικευθοῦν πέρα ἀπὸ τὸ χῶρο τοῦ πειραματικοῦ ἐργαστηρίου; Ἡ τεχνικὴ γονιμοποίηση τοῦ ἀνθρώπου ποιὲς ἄραγε ἐπιπτώσεις θὰ ἔχει στὸν ἱερὸ θεσμὸ τῆς οἰκογένειας; Μήπως θὰ ἐπιφέρει τὴ διάλυση τῆς οἰκογένειας τοῦ αἵματος; Θὰ ἐπιβιώσει ὁ θεοσύστατος αὐτὸς θεσμός, ὅταν τὰ ἄτομα δὲν θὰ ἔχουν τὴν ἴδια ρίζα καὶ προέλευση; Ὁ βραβευμένος μὲ Νόμπελ Εἰρήνης Τζόζεφ Ρότμπλατ εἶχε τονίσει ὅτι «ἡ ἀνεξέλεγκτη πρόοδος τῆς γενετικῆς μηχανικῆς ἐγκυμονεῖ κινδύνους ἀνάλογους μὲ αὐτοὺς ποὺ δημιούργησε ἡ ἀτομικὴ βόμβα». Ἀνάλογοι φόβοι ἐκφράζονται γιὰ τοὺς κινδύνους τοῦ εὐγονισμοῦ ἢ γιὰ τὴν ἀντισύλληψη καὶ τὴν εὐθανασία.

ΜΗΠΩΣ ΧΑΣΑΜΕ ΤΟ ΣΕΒΑΣΜΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ;

Καὶ τὰ προβλήματα δὲν σταματοῦν ἔως ἐδῶ. Πολλοὶ εἶναι αὐτοὶ ποὺ διερωτῶνται ποιὰ εἰκόνα θὰ ἔχει ὁ αὐριανὸς κόσμος, ἂν ἐπιστήμονες ἐπιχειρήσουν νὰ ἐφαρμόσουν τὴν τεχνικὴ στὸν ἄνθρωπο, κατασκευάζοντας μιὰ στρατιὰ ἀνθρώπινων κλώνων κατὰ τὸ πρότυπο τοῦ διαβόητου Φρανκενστάιν. Ὁ γνωστὸς Γάλλος διανοητὴς Georges Hourdin τόνιζε: «Ἡ κοινωνία τοῦ ἐπιστημονισμοῦ καὶ ἡ καταναλωτικὴ ἱατρικὴ παράγουν τὴ στειρότητα, τὸν εὐγονισμό καὶ τὸ ρατσισμό. Ὁ εὐγονισμὸς μᾶς σκανδάλιζε, ὅταν τὸ 1938 καὶ 1939 εἶχαμε ἀποφασίσει νὰ τραβήξουμε ὡς τὰ ἄκρα τὸν ἀγῶνα μας ἐναντίον τοῦ Χίτλερ. Ὁ εὐγονισμὸς σήμερα εἶναι ὁμόφωνα δεκτὸς μέσα σὲ ὅλες τὶς βιομηχανικὲς κοινωνίες. Τὰ ἀντισυλληπτικὰ χάπια ποὺ λαμβάνονται μὲ τὴν εὐθύνη μονάχα τῆς νέας κοπέλας ἢ τῆς νέας γυναίκας ἀποτελοῦν μιὰ ἐπανάσταση μὲ ἀνυπολόγιστες συνέπειες. Ἡ ἀτομικὴ βόμβα δὲν εἶναι τίποτα μπροστὰ σ' αὐτά. Τουλάχιστον ὁ πυρηνικὸς κίνδυνος προκαλεῖ φόβο, ἐνῶ τὸ χάπι εὐχαρίστηση... Γιατί αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ ἀγανακτοῦμε τότε μᾶς φαίνεται σήμερα φυσικό; Ἐφαρμόζουμε ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἀνέσεώς μας, τῆς ιδέας ὅτι δημιουργοῦμε γιὰ τὸ μέλλον παιδιὰ δυναμικά, ἕνα εὐγονισμό ὅμοιο μὲ ἐκεῖνον... Ἀπὸ τὶς ἐκτρώσεις ὡς τὴν εὐθανασία εἶναι φανερό ὅτι ἔχουμε χάσει τὸ σεβασμὸ τῆς ζωῆς...».

